

Nr 9 1957
39 ÅRG.

UPPLAGA 13.300 EX.

ORGAN FÖR SVENSKA BRANDKÄRERNAS RIKSFÖRBUND
REDAKTÖR OCH ANSVARIG UTGIVARE: ANDERS EKBERG

JAKOBSGATAN 14, STOCKHOLM C - TELEFON 21 36 06 - POSTGIROKONTO NR 4870

BRANDKÄRS- tidsskrift

Årsmöte i Dalarna

"Medlemmarna av Svenska Brandkärernas Riksförbund, Svenska Brandskyddsöreningen, Svenska Brandbefälsförbundet och Svenska Brandingenjörsöreningen kallas härmed till årsmöten 1957 i Falun" stod det på det kallelsekort, som var bilagt tidskriftens aprilnummer. Och av dagordningen framgick, att särskild programpunkt härtill var ordnad för de kommunala förtroendemännen. Är det då att undra på att ett "otal" mötesdeltagare invaderat staden då de nämnda organisationerna avhöll sina årsmöten den 12—14 juni i Falun. Det var, som en av mötesdeltagarna uttryckte det, ett "jättemöte". Men om utbytet av dessa årsmöten ökas i proportion till det ökade deltagareantalet — denna gång c:a 450 — är en annan historia. Allt nog.

Det började med att

Svenska Brandbefällets årsmöte

skulle hållas. Men det höll på att komma av sig redan i starten. En kraftig brand utbröt nämligen i centrala delen av Falun strax innan årsmötet skulle taga sin början. Följden blev att brandbefäl från hela landet trängdes kring brandplatsen så att Falu-brandkåren med släckningsledaren v. brandchef N. Körberg i spetsen vid flera tillfällen hade anledning begära fri väg för att komma fram och taga hand om "sin eldsvåda". Det gjorde de nu också, och efterhand som rökmolnen skingrades över staden samlades i stället brandbefälet i Hantverksöreningens lokal för diskussion av interna förbundsangägenheter. Det blev långa och

det blev intensiva överläggningar, som slutligen efter votering utmynnade i att ett föreliggande förslag om sammanslagning av Svenska Brandbefälsförbundet med Brandbefällets riksförbund antogs. Förbundet skall emellertid först upplösas varför förslaget skall underställas ytterligare ett årsmötes beslut.

Senare på dagen samlades Svenska brandbefälsförbundets och Svenska Brandingenjörsöreningens medlemmar till ett gemensamt möte för diskussion av de former under vilka industrins förebyggande brandskyddsverksamhet bedrivs. Inledningsanföranden hölls därvid av konsulent A. Rörström, brandchef B. Thorell och civilingenjör S. Wallerberg.

De kommunala förtroendemännen

hade under den tidigare delen av dagen haft ett enskilt sammanträde. Därvid höll rektor S. Hultqvist föredrag "Om statens brandskola". Och det föredraget följdes av livlig diskussion.

Så avslutades dagen på sedvanligt sätt med måltider på skilda restauranger för deltagarna från de olika organisationerna. Härvid hölls vid Svenska brandbefälsförbundets måltid ett intressant anförande av presidenten i International Association of Fire Chiefs, brandchefen i Rockford, USA, Wayne Swanson. (Anförandet kommer att inflyta här.)

Den stora dagen,

den 13 juni, började med Svenska Brandkärernas Riksförbunds enskilda årsmöte. Som

Bild 1. Falubranden i ett tidigare skede.

meddelades redan i juninumret utsågs därvid landshövding Allan Nordenstam till ny ordförande i Riksförbundet, medan den avgående ordföranden landshövding Eije Mossberg utsågs till hedersledamot i Riksförbundet. I övrigt skedde omval av de styrelseledamöter, som var i tur att avgå.

Landshövding Mossberg höll så vid öppnandet av Svenska Brandkårens Riksförbunds och Svenska Brandskyddsföreningens gemensamma årsmöte det hälsningsanförande, som var infört i julinumret. Landshövdingen kunde därefter överlämna Riksförbundets högsta utmärkelsestecken, guldmedaljen, till brandmästare Viktor Sommar, som under sin långa brandmannagärning, främst de sista 16 åren vid Statens brandskola, nedlagt en mycket högt skattad lärargärning och därvid deltagit i utbildningen av bl. a. ca 5.000 brandbefäl. Han har som bekant dessutom författat läroböcker, konstruerat räknesticken för beräkning av friktionsförluster m. m. Den välförtjänta utmärkelsen åt den högt uppskattade läraren Viktor Sommar applåderades kraftigt.

Så kom — som en stor överraskning för landshövding Mossberg — det ögonblick då denne tilldelades samma utmärkelsestecken, överlämnat av Riksförbundets vice ordförande, direktör Einar Lindbohm. Denne kunde till landshövding Mossberg även överräcka Svenska Brandskyddsföreningens industribrandskyddsmedalj i guld; en utmärkelse som även tilldelades fil. dr. Ragnar Söderkvist, Skutskärsver-

ken, och brandchefen i Rockford, Wayne Swanson.

Ett intressant föredrag om "Brandförsvarssynpunkter på den moderna, automatiserade industrien" följde närmast. Det var brandingenjör K. Brandsjö, som i ett väldisponerat anförande och med hjälp av ljusbilder gav en synnerligen intressant redovisning för nya brandförsvarsproblem, som tillkommit genom automationen. (Föredraget beräknas bliva infört i "Brandskydd".)

Gästfrihet

av stora mått visade Falu stad, som därefter bjöd samtliga mötesdeltagare på en god och trivsam lunch.

Den följdes sedan av föredrag med diskussion om "En kommun inför inköp av nya brandfordon". Sedan brandchefen N. Grönvall därvid lämnat synpunkter på "Brandstyrelsens och brandchefens bedömande" gav ingenjör C.-G. Starck en del värdefulla tekniska synpunkter på brandfordonen och deras konstruktion. Båda föredragen beräknas inflyta här.

Så premiärvisades filmen "Brand i massan", vilken film på ett instruktivt sätt visade brandfaremomenten inom massa- och pappersindustrin och åtgärder mot densamma.

Dagen avslutades så med den gemensamma middagen vid vilken vice ordföranden, direktör Einar Lindbohm, presiderade. Han beklagade i sitt hälsningsanförande att såväl den nyvalde som den avgående ordföranden av skilda skäl tyvärr blivit förhindrade att delta i måltiden.

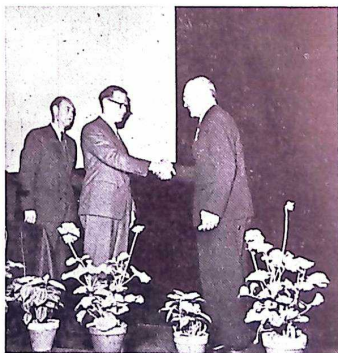

Bild 2. Brandmästare Sommar medaljeras av landshövding Mossberg. I bakgrunden direktör Hegen.

Bild 3. Brandcheferna Wayne Swanson, Rockfo. 3 och Nils Grönvall från Götet trivdes gott i Grycksbo.

Direktör Lindbohm riktade även ett tack till middagens "vindonatorer", Kopparbergs läns resp. Dalarnes Nya brandstodsbolag, som därigenom ytterligare bidrog till att middagen blev så festlig och trivsam.

Trevlig rundresc.

Sista dagen bjöds mötesdeltagarna på en rundtur i det vackra Dalarna. I ett stort antal bussar och bilar ställdes färden först till Grycksbo Pappersbruk, där en snabbgenomgång av den gamla, men mycket moderna anläggningen skedde innan färden gick vidare till Lerdalshöjden och den väntande lunchen. Under lunchen fick f. ö. vice ordföranden tillfälle att rikta ett tack till vice brandchefen i Falun, N. Körberg, för arbetet med mötets uppläggning och inte minst för den trevligt arrangerade rundturen. Ett arbete som denne

Bild 4. Bland de första mötesdeltagarna kom direktörerna Lindbohm och Möller till Lerdalshöjden.

haft att fullfölja sedan brandchefen G. Lundgren tyvärr insjuknat någon vecka före mötets avhållande.

Det vackra vädret bidrog givetvis i sin mån till att mötesdeltagarna föll i beundran inför de vackra vyer som visades inte bara vid Lerdalshöjden utan också under den fortsatta färden till Mockfjärd, där AB Elementhus studerades och visade gästfrihet. Det blev en både givande och trivsam avslutning på 1957 års lyckade brandmöte i Falun.

Och var träffas vi så till nästa år? Jönköping eller Kalmar tycks vara närmast aktuella. Men varför inte "både och". Det praktiska utbytet av årsmötet likaväl som trevnaden skulle säkerligen tjäna på att de två stora brandförsvarsorganisationerna förlade sina årsmöten till skilda städer!

Ek.

Knappar, Möss- och Medlemsmärken

För Svenska Brandkärnans Riksförbund

C. C. Sporrang & Co.

Kungsgatan 17, Stockholm 7

Telefon 22 56 60

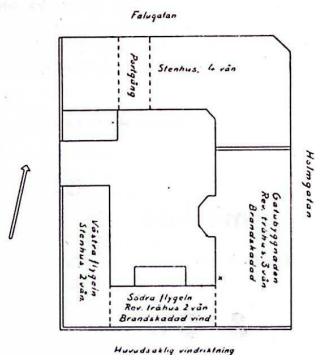

Hotande brand i Falun

Nära nog samtidigt som årets "brandkongress" skulle öppnas utbröt en hotande brand i en affärs- och bostadsfastighet i centrum av Falun. Då så många brandmän från hela landet vid tillfället var samlade i staden, har jag anmodats beskriva branden och släckningsarbetet samt därmed sammanhängande förhållanden, för att på så sätt ge en samlad redogörelse över händelseförloppet.

Den äldre bebyggelsen i Falun utgöres till större delen av trähus, som i ringa omfattning äro uppförda i brandskyddande konstruktioner. Invändigt äro husen ofta beklädda med träpanel, spännpapp etc. Ibland förekommer puts, som dock är s. k. "linagneputs" (brännbart putsbruk) och som knappast kan betraktas som brandhärdig. Där utvändigt beklädnad förekommer, utgöres den mestadels av linagneputs på träribbor, som fästs diagonalt på väggen. Den brandhärjade byggnaden var uppförd i restimmer med olika slags invändigt beklädnad och med försänkta innertak. Utvändigt var den reveterad på nysnämnda sätt.

Fastigheten utgöres av en större byggnad av sten i 4 våningar, en byggnad av reveterat trä i 3 våningar (den brandhärjade) samt två därmed sammanhängande flygelbyggnader (vinkelbyggnad), den ena av sten, den andra av reveterat trä, båda i 2 våningar. Se skissen.

* Utmärker den plats i källaren var branden började.

När brandkåren, som larmades kl. 0829, kom till platsen, var den reveterade 3-våningsbyggnaden åt gårdsidan, till större delen antänd från bottenvåningen till vinden.

Genast vid ankomsten till platsen meddelade i huset boende personer att två äldre makar befann sig kvar i sin bostad å andra våningen. Paret räddades ned över skarvstegar, som rests till deras sovrumsfönster, emedan trapphuset vars överdel vid denna tidpunkt var övertänd, också var fyllt av rök. En äldre man, som bebodde en lägenhet i den mest hotade flygeln å gården, måste med milt våld föras i säkerhet, då han för sina ägodelars skull vägrade lämna bostaden.

På grund av byggnadens konstruktion och byggnadsätt, fick branden genast mycket stor intensitet.

Uttryckningsstyrkan, som från början bestod av 1 befäl och 8 man, förstärktes snabbt till att bestå av 2 befäl och 14 man. Ytterligare personal, bestående av "fridygn" och borgarbrandmän, insattes efter hand varjämte Falu Gruvas industribrandkår (1+8) samt Dalregementets brandberedskap om 10 man medverkade. Även civila och kongressdeltagare deltog i släckningsarbetet. För beredskap å stationen var dessutom en grupp ur borgarbrandkåren avdelad.

Som oftast sker då livräddning skall utföras i samband med eldsläckning, blir släckningsarbetet fördröjt under några värdefulla minuter. Så skedde även här på grund av att tillräcklig personalstyrka ej genast fanns tillgänglig.

Släckningstaktiken gick i första skedet ut på att begränsa branden till gatubyggnaden och att förhindra spridning till den södra flygelbyggnaden samt till bebyggelsen å andra sidan Holmgatan. Genom brandens intensitet med åtföljande starka värmeutveckling, misslyckades inträngandet med begränsningsledningarna till avsedda platser. Först sedan elden med hjälp av utvändiga ledningar något dämpats, kunde inträngandet ske. Denna fördröjning medförde att vinden å den södra flygelbyggnaden antändes. En ny begränsning beordrades till vinkeln mellan den södra och den västra flygeln. Här upptogs å taket hål för rökavlopp och för släckning. Begränsningen lyckades och släckningen

Bil över kajkant

Hur känns det att fara över en kajkant instängd i en bil? Hur lång tid tar det sedan, innan bilen stjunker under vattenytan? Blir stöten mot botten kraftig? Har över huvud taget bilbesättningen någon reell chans att klara sig med livet i behåll?

Ett försök att utvärdera dessa och liknande frågor gjordes vid en praktisk bildyknin i Motala hamn den 15/6 1957, anordnad av Svenska Livräddningssällskapets östgötakommitté.

Mycket kort och summariskt vill jag här försöka redogöra för utförande och eventuella erfarenheter.

Bilen, en Ford Prefect av förkrigsmodell med liten hjulbas och relativt hög i förhållande till hjulbasen, fördes med en fart av c:a 35 km/tim. över kajkanten. Sidorutorna var uppdragna. Föraren, som var ensam i bilen, var ej speciellt utrustad, men hade dock, förutseende nog, tagit med och bredvid sig i framsätet lagt en trycklufttub med munanslutning, en sak som i försökets sista skede visade sig ha ett "visst"

värde! På bild 1 ses en skymt av hur föraren instinktivt lutar sig bakåt, då bilen dyker ned med nosen genom vattenytan. Omslagsbilden, tagen några sekunder senare, visar hur relativt

Bild 1.

djupt framvagnen redan i detta tidiga skede ligger i förhållande till bakvagnen. På bilderna 2-3 ser man, hur bilen ställer sig så gott som

å detta avsnitt utfördes till stor del med vattendimma.

Även å gatusidan lyckades man dämpa branden så att risken för "eldsmitta" till bebyggelsen å andra sidan gatan icke var överhängande.

Släckningen av gatubyggnaden fick till stor del ske över stegar emedan inträngandet via trapporna av flera anledningar icke kunde genomföras. Den för de flesta yrkesbrandkärer kännbara kvalitetsförsämringen under semestertid, var här en mycket påtaglig realitet.

Rökutvecklingen var synnerligen kraftig och genom att vindstyrka och vindriktning ideligen varierade, rökfylldes bl. a. gården gång på gång, vilket gjorde att även personal på marken emellanåt måste arbeta i filterskydd.

Eftersläckningen pågick till kl. 1700, och bevakning med brandkårens personal till påföljande dag kl. 0900. Bevakning, kontinuerlig och sporadisk, genom fastighetsägarens försorg, pågick till kl. 1400 den 18 juni. Denna bevakning uppdelades så att fastighetsägaren med egen personal hade vakten kl. 0900—2100 och för tiden 2100—0900 överlät den till ett vaktbolag.

Orsak och erfarenhet

Polisutredningen efter branden har klart fastställt brandorsaken. Denna härrörde från en överhettad kylmaskinsmotor, som varit bemängd med oljigt damm. Kylmaskinen tillhörde en av livsmedelsaffärerna i bottenvåningen varifrån branden så explosionsartat spred sig till överliggande våningar.

Erfarenheterna från branden och släckningsarbetet visar främst nödvändigheten av brandförebyggande åtgärder i hus av detta slag samt att vid brandsyn största uppmärksamhet ägnas åt elektriska maskiner och aggregat, då ju sådana inom butiker och mindre anläggningar i regel icke får den tillsyn, som ur brandförebyggande synpunkt är nödvändig. Vidare att även en mindre yrkesbrandkår utrustas med fulländad teknisk materiel såsom t. ex. en snabbmanövrerad maskinstege. En sådan hade genom sin lättrorlighet varit till ovärderlig nytta vid denna brand. Behovet av ett modernt övningshus gör sig också påmint, då möjligheterna att ge nyanställd personal och vikarier den så viktiga utbildningen i praktisk eldsläckning, eljest äro starkt begränsade.

Nils Körberg.

Bild 2.

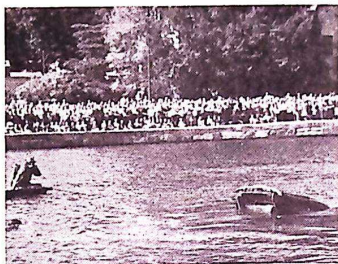

Bild 3.

lodrätt, innan färden ned mot de djupare regionerna definitivt ställes. Efter 1 min. 36 sek. dök därefter föraren, försedd med trycklufttub, oskadd upp till vattenytan.

Vid samtal sedermera med föraren omtalade denne, att han blivit helt omtumlad av det inrusande vattnet, som mycket snabbare än beräknat fyllde bilen. Det tog inte längre tid än 27 sek. från det att bilen hamnade i vattnet till dess att den dök mot botten. Att bilen så snabbt vattenfylldes visade sig vid senare undersökning bero på, att golvplåten vid frikopplingspedalen på förarplatsen delvis fläktts upp vid bilens dykning mot vattenytan. Föraren tyckte också att stöten mot hamnbotten inte var mycket märkbar. Stöten mot vattenytan uppfattade han faktiskt som kraftigare. Vidare kan nämnas, att föraren genom det oväntat snabba händelseförloppet hade mycket svårt att återfinna sin trycklufttub, som slängts omkring litet vårdslöst genom svängarna. Innan han fått den rätt apterad och trevat efter dörrhandtag, som förresten visade sig svåra att hitta, hade en grodman utifrån öppnat en dörr och givit föraren fri passage upp mot vattenytan. Föraren påstod, att om han inte haft sin lufttub, hade han haft mycket små chanser att klara sig.

De flesta teoretiska spekulationer till trots kom bilen att hamna med taket mot hamnbotten, alltså ej att stå med hjulen nedåt. Någon kvarvarande luftbubbla inne i bilens högst belägna delar stod ej heller att finna. Det senare har nog sin naturliga förklaring i just ovan redovisade försök.

I en tidigare artikel har vice brandchef S. Lindh givit en del tips i hur man bör rädda sig ur en bil i vatten. Utöver de råd, som där gavs, kan som observandum medtagas att lugnet

bör bibehållas då man finner att dörren *ej* går upp lika behändigt lätt i vatten som på land efter ett ryck i handtaget och en lätt puff på dörrens insida. Man måste alltså vara beredd på att *pressa* upp dörren, alltså ungefär som att öppna en bildörr på en bil i fart. I viss mån värdefullt var, att man vid försöket fick konstaterat att stöten mot hamnbotten — djupet var c:a 5 m. — ej var särskilt kraftig. Man behöver alltså i allmänhet inte befara att folk i bilen slås medvetlösa och på det sättet blir än mer handikapade ur livräddningssynpunkt.

Som synpunkt på ovanstående relativt enkla, men dock första försök här i landet av detta slag tycker jag att det hela var lovvärt och att det pekar vidare mot nya försök med moderna och tätare bilar, förresten med alla sorters bilar, som rullar på våra landsvägar eller — om det tillåts vara litet vitsig — på våra kajkanter. På det att man till slut kanske kan få fram några enkla förhållningsregler för folk, instängda i bilar under vatten.

Erfarenhet som brandman — grodman.

Den erfarenhet man som brandman — grodman kan dra av detta försök — och jag antar fortsatta och liknande försök visar samma — är att man måste vara på platsen i samma ögonblick olyckan sker — och kanske helst litet innan! Det är bistert, men sant.

Ett varningens ord.

Trots att det ligger utanför ämnet vill jag i detta sammanhang passa på tillfället att varna för det alltför lättvindiga handskandet med dykarmaterial, som man själv ibland råkar bli varse eller uppmärksammas på genom dags-

Fråga om vårdslöshet i trafik vid framförande av utryckningsfordon

Ett intressant mål, där frågan om vårdslöshet i trafik vid framförande av utryckningsfordon aktualiserats, har nyligen avgjorts av en domstol i första instans.

Då målet måste vara av intresse för denna tidskrifts läsare, lämnas i det följande ett referat av det huvudsakliga innehållet.

En brandman vid en yrkesbrandkår (Borlänge) framförde sin ambulans — såsom utryckningsfordon med ljud- och ljussignaler i funktion — norrut på Kvarnsvedsvägen i Borlänge. I korsningen mellan nämnda väg och Allén svängde han österut för att fortsätta mot Barkargårde. Då han bedömde fallet såsom trängande förde han ambulansen till höger om trafikdelaren i stället för, enligt anvisningarna på platsen, till vänster om denna. Härvid kolliderade han i gatukorsningen med en person, som färdades på cykel Kvarnsvedsvägen söderut i riktning mot stadens centrum, då ambulansens och cyklistens kurs således korsades.

Aklagaren yrkade ansvar å ambulansföraren-brandmannen jämlikt 39 § och 46 § 1 mom. vägtrafikförordningen och 1 § första stycket lagen om straff för vissa trafikbrott för vårdslöshet i trafik. Aklagaren framhöll därvid: Ambulansföraren hade brutit i skyldig omsorg och varsamhet därigenom, att han *dels* färdats till höger om trafikdelaren, oaktat vägen till vänster om densamma varit fri från övrig trafik och därför lämpligare, och *dels* underlåtit att anpassa hastigheten till vad trafiksäkerheten och behörig hänsyn till omständigheterna krävt,

särskilt den omständigheten att cyklisten lätt kunnat missuppfatta situationen och förvänta, att ambulansen skulle komma att färdas till vänster om trafikdelaren.

Härefter framhöll *bäradsrätten* bl. a. följande.

Brandmannen hade bestritt, att han brutit i skyldig omsorg och varsamhet, och hade, hörd över åtalet, berättat i huvudsak följande: Anledningen till utryckningen med ambulansen hade varit, att en svår trafikolycka inträffat i Björklunden inom Borlänge stad. Ambulansen, som var försedd med fyra växlar, hade körts på treans växel och med en hastighet av 40 à 50 kilometer i timmen. Strax norr om järnvägsövergången på Kvarnsvedsvägen hade föraren fått se en polisbil, som varit stadd på utryckning i samma ärende. Polisbilen hade förts till höger om trafikdelaren i den nu ifrågavarande gatukorsningen för vidare färd mot Barkargårde. För att ej skapa något missförstånd hos andra trafikanter och för att vinna tid hade brandmannen bedömt det såsom lämpligast, att även ambulansen fördes till höger i gatukorsningen. Han hade sett cyklisten på ett avstånd av ungefär 75 meter, och han hade räknat med att denne skolat stanna och låta ambulansen köra först i gatukorsningen. Sedan brandmannen förvässat sig om att någon trafikant ej kommit från det håll, varåt han skolat köra, eller från Kvarnsveden hade han, som under hela tiden från järnvägs-korsningen fram till gatukorsningen, fört ambulansen mitt i vä-

pressen. Det senare oftast genom drunkningsolyckor bland s. k. "grodmän". Det är ju bevars så populärt numera att skaffa egen grodmansutrustning och dyka själv!

Brandkärerna ute i landskommunerna ha numera i allt större utsträckning inköpt tryckluftapparater för sitt rökskydd och detta är ju bara bra och ett steg i rätt riktning. Men i dessa kommuner är jag säker på att det finns en och annan sjö, på vars botten det ligger en för ägaren, kanhända stadsbo och sommargäst, mycket dyrbar båtmotor, som han vill ha bärgad på ett eller annat sätt. Ett sätt är att koppla

in kommunens brandkår och få någon "grodman" där att gå ned och hämta upp båtmotorn.

Jag ville bara nämna detta för att ett varningens ord i rätt tid skall gå ut innan något händer med någon icke specialutbildad "kommungrodman". Undervattensdykning är intressant och fascinerande för såväl yrkesmän som amatörer, men ett ofrånkomligt krav är att samtliga bibrings såväl medicinsk som praktisk kunskap inom området under erfaren ledning. Och sådan står numera att få.

Gunmar Hellström.

gen, slutgiltigt bestämt sig för att köra till höger i gatukorsningen. Han hade för detta ändamål nedbringat hastigheten något, så att fordonet vid ingången i kurvan haft en hastighet av ungefär 40 kilometer i timmen. Då han svängt till höger i kurvan, hade han varseblivit, att cyklisten ej stannat utan varit i färd med att cykla ut på samma körbana, där brandmannen befunnit sig med ambulansen. Han hade då bromsat ambulansen kraftigt, så att han bringat fordonet att stanna vid första gula strecket av övergångsstället vid östra refugien på vägen till Barkargårde. Emellertid hade avståndet mellan de båda fordonen varit för kort för att en sammanstötning skulle undvikas.

Cyklisten, som också hörts i målet, hade berättat följande:

Då han befunnit sig ungefär 50 meter norr om centrum av gatukorsningen, hade han sett polisbilen komma i kurvan i korsningen på höger sida i polisbilens färdriktning räknat. Vid detta tillfälle hade ambulansen antagligen befunnit sig ungefär vid järnvägsövergången. Cyklisten hade ej sett ambulansen men hade hört ljudsignalerna från den. Då han sedan kommit fram till den norra körbanan mot Falun, hade ambulansen befunnit sig på ungefär 75 meters avstånd. Den högra körriktningvisaren på ambulansen hade varit utfälld. Eftersom cyklisten skulle fortsätta Kvarnsvedsvägen söderut hade han haft sin uppmärksamhet riktad huvudsakligen framåt men även ägna uppmärksamhet bakåt och till vänster. Bortsett från ambulansen hade det ej förekommit någon trafik före eller i korsningen. Då ambulansen befunnit sig på det tidigare omnämnda avståndet av 75 meter, hade cyklisten på grund av ambulansens placering på vägbanan fått den uppfattningen, att ambulansen skulle föras på sin rätta körbana i gatukorsningen. Strax efter det cyklisten kommit ut på den högra körbanan i ambulansens färdriktning räknat, hade han varseblivit, att ambulansen förts på samma körbana. Han hade blivit så överrumplad, att han ej förmått vidtaga någon effektiv åtgärd för att undvika en sammanstötning.

En polis hördes som vittne:

Han hade åkt i den polisbil, som vid ifrågasvarande tillfälle kört före ambulansen. Då polisbilen passerat järnvägsövergången och varit ungefär 40 à 50 meter från gatukorsningen, hade vittnet varseblivit cyklisten, som då be-

funnit sig på ett avstånd av 60 à 70 meter från samma korsning. Trots att både polisbilen och ambulansbilen avgivit föreskrivna ljudsignaler, hade cyklisten ej tagit någon notis härom utan, efter det polisbilen passerat gatukorsningen, fortsatt sin färd in i korsningen. Det hade förefallit vittnet, som om cyklisten varit nyfiken och haft hela sin uppmärksamhet riktad på polisbilen, som just passerat. Då ambulansen skulle svänga vid gatukorsningen, hade avståndet mellan den och polisbilen varit ungefär 75 meter. Vid kollisionen hade det sett ut som om cyklisten kört på ambulansen på sidan vid framskärmen och främre dörren.

Härefter framhöll *bäradsrätten* följande:

Förare av utryckningsfordon är liksom annan vägtrafikanter skyldig att iakttaga all den omsorg och varsamhet, som till förekommande av trafikolycka betingas av omständigheterna och är i princip skyldig att ställa sig till efterrättelse de anvisningar rörande trafiken, som meddelats på olika sätt. Det åligger honom sålunda, att bland annat städse anpassa hastigheten till vad trafiksäkerheten och behörig hänsyn till omständigheterna i övrigt kräver, och att, även om signaler avgivits, förvissa sig om att av honom tillämnat färdssätt icke innebär fara för andra vägtrafikanter. För utryckningsfordon gäller dock, då det användes för utryckning, ej de i 56 § vägtrafikförordningen stadgade hastighetsbestämmelserna. I trängande fall är förare av utryckningsfordon berättigad att underlåta att följa sådana anvisningar för trafiken, som meddelats genom uppsatta anslag, vägmärken och signaler. Han är också i sådana fall berättigad att påkalla fri väg för fordonet, och det har ålagts annan trafikant, att i god tid om möjligt lämna utryckningsfordon fri väg, då så påkallas.

Syftet med de för utryckningsfordon sålunda gällande särskilda bestämmelserna måste uppenbarligen vara, att ett sådant fordon skall beredas tillfälle att på så kort tid som möjligt kunna komma fram till olycksplats och på mest effektivt sätt kunna användas för sitt ändamål. Därest läget är sådant, att på grund av ringa eller ingen trafik ett utryckningsfordon utan

Eldsvådeunge i barnvagn

skriver rubrikpigga Expressen. Det är klart att det måste vara en eldsvådeunge, kommenterar lord Chnaseholley försynt, en fullvuxen eldsvåda skulle aldrig få rum i en barnvagn.

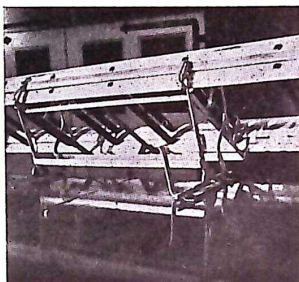

nämnvärd tidsförlust kan framföras i enlighet med för andra vägtrafikanter gällande regler om beaktande av anvisningar i trafiken böra givetvis dessa regler efterlevas. Beträffande frågan om rätt att påkalla fri väg förutsätter en sådan rätt, att hinder uppkommit i trafiken. Därest något hinder ej finns på den del av körbanan, som enligt de för trafiken meddelade anvisningarna normalt skall nyttjas och som med hänsyn till föreliggande omständigheter även kan brukas, kan förare av utryckningsfordon ej anses äga rätt att påkalla fri väg på annan del av körbanan. Slutligen bör beaktas, att då förare av sådant fordon begagnar sig av rätten att föra fordonet på annat sätt än det enligt trafikreglerna normalt skall föras, han har att iakttaga särskild omsorg och varsamhet. Ett utryckningsfordon bör nämligen icke föras på sådant sätt, att riskerna för skador på person och egendom bliva större på grund av det sätt, varpå fordonet framföres, än på grund av ett obetydligt dröjsmål med ankomsten till en olycksplats eller ett sjukhus.

Då det gällde att utifrån sålunda angivna allmänna synpunkter bedöma, huruvida den åtalade brandmannen brutit i den omsorg och varsamhet, som han varit skyldig att iakttaga, beaktade häradsrätten följande. Brandmannen hade uppgivit, att han valt att följa efter polisbilen till höger i vägkorsningen för att ej skapa missförstånd bland andra trafikanter. Ytterligare skäl att välja denna väg hade han ansett vara, att det varit bekvämare med hänsyn till korsningens utformning att köra till höger än till vänster och att han därigenom kunnat spara tid.

Det framgick av utredningen, att det ej funnits någon annan trafikant på den del av Kvarnsvedsvägen, som nu är i fråga, än cyklisten, att brandmannen och cyklisten sett varandra på betryggande avstånd, och att cyklisten, då brandmannen alltför varit förhållandevis långt från korsningen, befunnit sig på ett mycket kort avstånd från centrum av densamma. Brandmannen borde under dessa omständigheter haft klart för sig, att cyklisten väl skulle ha hunnit att passera över den vänstra körbanan före ambulansen liksom att stor risk förelagat för att cyklisten samtidigt med ambulansen skulle ha kommit fram till den högra körbanan. Eftersom cyklisten varit den ende trafikanten i korsningen och han kunde beräknas att i god tid före ambulansen passera

Upplägning av stege

Brandförman A. Greneheim, Mariestad, har konstruerat ovanstående fäste för upplägning av skarvsteigar på brandfordon. Har Ni något än enklare och bättre sätt att rekommendera, så låt Red. få en beskrivning och bild.

den vänstra körbanan, måste det för honom ha tett sig naturligare, att ambulansen förts till vänster i korsningen. I den situation som sålunda förelagat hade något missförstånd ej behövt uppkomma, därest brandmannen valt att köra till vänster. Om han gjort så, skulle han måhända ha blivit försenad någon eller några få sekunder. Det var icke antagligt, att en sådan ringa tidsförlust skulle ha haft någon praktisk betydelse. Han borde på grund av vad sålunda anförts ha fört ambulansen till vänster i korsningen. Genom sin underlåtenhet härutinnan hade han brutit i skyldig omsorg och varsamhet. Härjämte hade han färdats med en hastighet, som med hänsyn till den väg han valt och det hinder i trafiken som förelagat måste anses ha varit för hög.

Den sålunda ådagalagda oaktsamheten kan ej anses såsom ringa och brandmannen var på grund härav förvunnen till ansvar för vårdslöshet i trafik.

På grund av vad sålunda förekommit dömdes häradsrätten brandmannen jämlikt 1 § första stycket lagen om straff för vissa trafikbrott för vårdslöshet i trafik att till kronan utgiva femton dagsböter om åtta kronor.

Brandmannen har sedermera överklagat domen hos Svea hovrätt. Det finns säkerligen anledning återkomma med en sammanfattning av hovrättens blivande dom i målet.

Stig G. Holmberg.

Örebro läns Brandkårsförbund

Örebro läns Brandkårsförbund bildades år 1930 med landshövding B. Hasselrot som ordförande. Överbrandmästare Arvid W. Svensson, Örebro, utsågs till förbundets sekreterare och brandkonsulent. Genom bidrag från främst Örebro läns Brandstodsbolag lades den ekonomiska grunden till förbundets verksamhet. En viss återhållsamhet var dock nödvändig, vilket framgår av följande protokollutdrag från år 1931. "Konsulentens arvode bestämdes till 200:— kr. för år jämte i dagtraktamente 20:— kr. per dag jämte fria resor, dock ej i flygmaskin."

Redan år 1932 voro 25 brandkärer anslutna till förbundet. Överbrandmästare Svensson, som kvarstod som förbundets konsulent till år 1946, nedlade under denna tid ett mycket värdefullt arbete till brandförsvarets fromma. Bl. a. upprättade han förslag till organisation av brandförsvaret inom flera kommuner och framstår därför som initiativtagare till ett flertal frivilliga brandkärer.

År 1940 inträdde brandchefen K.-M. Grönlund som vice ordförande i förbundet och från år 1947 som dess konsulent.

Till förbundets ordförande efter f. d. landshövding Hasselrot utsågs från den 4 oktober 1947 landshövding K. J. Olsson.

Det är alldeles självklart att Örebro blivit ett centrum för brandförsvaret inom länet, i all synnerhet som landshövdingen i länet, länsbrandinspektören och länsstyrelsens föredragande i brandskyddsärenden, länsassessor S. Trysén, tillika innehåft uppdrag såsom länsförbundets ordförande, vice ordförande och sekreterare.

Konsulentverksamheten har rationaliserats genom att länet uppdelats i tre kretsar, var och en med en biträdande brandkonsulent, sorterande under förbundets konsulent. Dessutom fungera två man som motorsprutkontrollanter.

För närvarande äro 90 brandkärer anslutna till förbundet.

Det är glädjande att konstatera att så gott som samtliga kommuner ha visat ett stort intresse för brandförsvarets materiella utbyggnad. En betydande nyanskaffning av modern materiel till länets brandkärer har sålunda ägt rum. De lokalproblem som blivit en naturlig följd av detta har resulterat i att enbart under den senaste 5-årsperioden ett tjugotal nya brandstationer ha uppförts. Lokalfrågan har på flera platser lösts genom att en kombination av brandstation och t. ex. polisstation eller kommunalhus kommit till utförande.

Den verksamhet som i brandkårsförbundets regi bedrivs för att utveckla och vidmakthålla ett ordnat och betryggande brandförsvaret inom länet genom undervisning och råd beträffande brandkärernas organisation, utrustning och utbildning samt genom instruktionskurser m. m. följer i det väsentligaste de regler, som gälla för andra länsförbund. Det förefaller därför onödigt att lämna någon närmare redogörelse för denna verksamhet. Däremot kanske det kan vara av intresse att få synpunkter på förbundets verksamhet sedd ur borgarbrandchefernas synvinkel.

Jag har därför intervjuat tre borgarbrandchefer. För att få så spontana svar som möjligt har intervjun skett per telefon.

Först vänder jag mig till brandchefen *Nils*

HERRAR BRANDCHEFER!

Köp ej någon brandjeep utan att först ha fått of-
fert på **Brissmans Slangutläggningsjeep** Pat. nr 153065

Denna JEEP bygges som standard på LAND-ROVER PICK-UP-Chassi lik vidstående bild. Överst ett plåtklätt lastflak med galv. stålörsräck runt om, i mitten vår pat. slangutläggningslåda som rymmer 800 meter 76 eller 63 mm linneslang, vid sidorna är fack för diverse materiel samt för smalslang. Flaket är avsett för extra materiel, som kan erfordras vid olika eldsvådor samt för hemtransport av begagnad slang. De 800 meter slang, som ligger i lådan, kan köras ut på en minut av en man, vilket blir minst 10 gånger fortare än 10 man lägger ut samma längd för hand. Genom att länsstyrelserna merendels går med på att manskapsstyrka vid kör får minskas med 2—3 man, när maskinell slangutläggare anskaffas, så betalar JEEPEN sig själv på några år och dessutom blir beredskapen mycket snabbare. Jeepen är 4-hjulsdriven och går mycket bra i terräng.

BEGÅR OFFERT!

Vi har levererat slangutläggningsjeper till nedanstående kårer under den senaste tiden:

Bollebygds Brandkår	Laholms Brandkår	Torns Brandkår	Stångby
Bromölla "	Lönsboda "	2 st. Torups "	
Båstads "	Moholms "	Tvååkers "	
Bräkne-Hoby "	Nickala "	Ullareds "	
Dalstorps "	Oxelösunds "	Vagnhärad's "	
Falkenbergs "	Piteå "	m. fl.	
Fegens "	Siljansnäs "		
Frändefors "	Simlångsdalens "		
Fröjereds "	Skällinge "		
Hurva " 2 st.	Svalövs "		
Knislinge "			

Frontpump går bra att montera och andra typer på överbyggnaden offereras!

Nyhet! Enhetsstrålrör.

Strålrör med 7—10 och 14 mm munstycks-
öppning,

(munstyckena är de, vilka föreslås som svensk standard). Hel stråle samt lång och kort spridd stråle erhålles genom en vridning på handtaget. Strålrörret har ingen sil och inga småhål, som täpas igen av orent vatten och ingen kik, som går trögt, då avstängning och skiftning av strålarna sker av en slidventil, som påverkas av en hävarm. Trögheten i vridmomentet kan inställas efter önskan och påverkas ej av höga tryck. — Riktpris kr. 142:—. Strålrörret erhålles på öppet köp för provning.

All övrig brandmateriel till låga priser!

BRISSMANS BRANDREDSKAP

HALMSTAD

Telefon 133 33

Nu är den oöverträffade PRESSAL-kopplingen ännu bättre

PRESSAL-kopplingen, för brandslang, har redan vunnit stora framgångar tack vare sin mycket låga vikt och sin tålighet. Nu finns en förbättrad PRESSAL-koppling att tillgå, utformad med ledning av vunna erfarenheter, och därmed när man ytterligare fördelar:

Även slanghylsan för 63 mm slang och inre hylsan för 76 mm slang är varmpressade, och godset kring gummi-packningen så starkt att kopplingen i sin helhet är spräng-säker vid slangens maximitryck.

En ny, bättre legering i slanghylsorna medför att dessa inte kan spricka ens vid den mest ovarsamma hantering. Slangmontering med s. k. Brissman-hylsor sker obehindrat. Slanghylsans reffler har utformats så, att de passar såväl gummerad som ogummerad slang.

Genomloppets form har förbättrats, så att minsta möjliga motstånd erhålles. Känn på den släta ytan hos varmpressade hylsor och se på den smidiga övergången i 76 mm-hylsan, som dessutom är fullständigt säkert fästad på inre hylsan!

PRESSAL-kopplingen fyller nu i alla avseenden SMS' fordringar och bär därför standardiseringsmärket — SIS. Den

är också godkänd av Civilförsvorstyrelsen, för användning i civilförsvaret.

Nya rapporter om PRESSAL-kopplingens fördelar kommer ständigt. Man har provat den praktiskt i saltvatten, varvid metallens oföränderlighet bevisades. Man använder också PRESSAL-kopplingen vid slangutläggning efter jeep — kopplingen tål de mest ogynnsamma förhållanden och man kan knappast se märken efter den våldsamma framfarten . . .

Man kan själv göra samma enkla prov som Statens Provningsanstalt gjort: släpp ett par kopplingar i vågrätt läge från 10 meters höjd, på ett cementgolvl PRESSAL-kopplingen får på sin höjd något litet märke i godsets finish, men formen förblir intakt. En koppling av traditionellt material tål inte samma prov — den blir obrukbar.

Fördelarna med PRESSAL-kopplingen är obestridliga. Lättmetall-legeringen ger den synnerligen låga vikten, och varmpressningen den stora tåligheten. Legeringen och dess efterbehandling hos oss löser korrosionsproblemen, i det att metallen blir oföränderlig.

Ta kontakt med Er leverantör av brandredskap — då får Ni ytterligare upplysningar om PRESSAL-kopplingens fördelar! Ni kan också få AHA-katalogen över brandarmatur.

ANDERSSONS I LJUNG

A. H. Andersson & Co AB • Ljung • Telefon växel Ljung 340

Bild 1.

Persson i Vängstre. Persson är brandchef i Axbergs kommun, en typisk landskommun belägen omedelbart norr och nordväst om Örebro. Brandförsvaret är organiserat på en huvudbrandkår förlagd till Lillån och en brandavdelning i vardera Ervalla och Kil.

Fråga 1. Vad anser Du om motorsprutkontrollanternas verksamhet?

Svar: Den nu återkommande motorsprutkontrollen är mycket bra. Den testning, som motorsprutorna undergå av en sakkunnig, opartisk kontrollant skänker trygghetskänsla och visshet om att motorsprutorna äro i fullgott skick.

Fråga 2. Har Du några synpunkter eller önskemål avseende det årligen återkommande konsulentbesöket?

Svar: Den med konsulentbesöket sammanhängande övningen, som i allmänhet upplägges i form av en tillämpningsövning, är värdefull för personalen, beroende på att praktiska synpunkter här träda i förgrunden. I samband med övningen har brandchefen möjlighet att få sitt uppträdande som eldsläckningsledare korrigerat, om så är nödvändigt. Det är givetvis ett utmärkt stöd för brandchefen att vid konsulentens besök på ett mera personligt och intimt sätt få sina problem skärskådade ur yrkesmannens synvinkel. Det vore önskvärt om konsulentbesöket kunde förläggas till någon av de ordinarie övningsdagarna för att undvika, att den för många av medlemmarna i brandkåren redan knappa fritiden blir ännu mindre.

Fråga 3. Ge några synpunkter på kursverksamheten.

Svar: Motorsprutskötkurserna äro mycket bra och borde återkomma oftare. De många nya

tilllägg till gällande förordningar samt bestämmelser, anvisningar och rekommendationer som komma ut har en borgarbrandchef varken tid till eller möjlighet att sätta sig in i och praktiskt tillämpa. Därför vore det värdefullt med återkommande "informationsdagar", under vilka brandcheferna kunde få dessa spörsmål belysta. Om konsulenten kunde komma oftare skulle mera tid erhållas till kortare kurser i form av teoretiska genomgångar, som behandla sådana ämnen som borgarbrandkårens eget befäl ej har möjlighet att undervisa i.

Fråga 4. Vad anser Du om brandkårsförbundets årsmöten?

Svar: Då brandbefäl och kommunalmän äro samlade till brandkårsförbundets årsmöten tagas tillfället givetvis i akt att genom föredrag, information och visning av brandmateriel "ge" deltagarna så mycket som möjligt. Den tid som blir över för att genom personliga kontakter diskutera egna och andras problem blir härigenom allt för liten. För att genom intimare samvaro bättre lära känna sina kolleger och för att bättre kunna omhändertaga det yngre brandbefälet borde en brandbefälsförening omfattande alla kategorier av brandbefäl bildas.

Fråga 5. Vill Du framhålla något speciellt problem eller annan synpunkt?

Svar: Jag vill särskilt framhålla, att den standardhöjning som är rådande och de krav på större fritid, som alltmer träda i förgrunden återverkar redan nu på rekryteringen av såväl befäl som manskap. Med den lönepolitik, som dessutom är rådande, är det synnerligen svårt att få fram *dugligt* folk, som vill offra en stor del av sin fritid för att tjänstgöra i en borgarbrandkår.

Bild 2.

Brandförsvaret i Hällefors socken organiserades år 1921 i form av en industribrandkår. En omorganisation ägde rum år 1938, varvid

industribrandkåren ersattes av en elitbrandkår. Kommunen och Hällefors Bruks AB svarade nu gemensamt för brandförsvaret. Hällefors socken ombildades år 1950 till köping, och i samband därmed sade industrin upp avtalet med köpingen. Ett nytt avtal träffades, varvid brandförsvaret helt överfördes på köpingen. Industribrandkåren upplöstes och den kommunala brandkåren svarar nu för släckningen även inom industrin.

Brandchef i Hällefors köping är byggmästare *Rudolf Andersson*, som nu intervjuas och lämnar följande svar på de framställda frågorna.

Fråga 1. Den kontroll av motorsprutorna som nu göres är mycket bra. Trots att vi försöker sköta våra motorsprutor på bästa sätt, kan det vid denna kontroll upptäckas fel, som vi äro blinda för.

Fråga 2. Det är önskvärt att konsumenten i god tid meddelar sin ankomst. På grund av skiftarbete är det i annat fall mycket svårt att samla hela styrkan till dessa övningar. Vid genomgången efter den av konsumenten upplagda och ibland ledda övningen är det stimulerande att få nya synpunkter. Det uppskattas, att konsumenten inte är "stuv i korken" utan har ett visst överseende med de brister, som en borgarbrandkår naturligt nog är behäftad med. Det finns så mycket att lära inom detta område, att detaljerna inte i allt för hög grad bör tråda i förgrunden.

Fråga 3. Brandsynförrättarkurser bör anordnas i större utsträckning än som nu är fallet. Det vore kanske välbehövligt om utbildning inom specialområden såsom t. ex. rök-skydd kunde anordnas. De som deltagit i av brandkårsförbundet anordnade motorsprutskötarkurser ha kommit tillbaka mycket nöjda, och det föreligger givetvis ett stort behov av denna utbildningsverksamhet.

Fråga 4. Jag tycker att brandkårsförbundets årsmöten borde varieras mera. Föreläsningar över aktuella problem är nog bra, men mindre tid borde anslås för detta ändamål. På ett årsmöte för några år sedan genomfördes en större samövning, vilken visade sig vara mycket intressant och värdefull. Detta borde återkomma oftare. Det vore även värdefullt att i samband med ett årsmöte få göra en rundresa till några brandkårer inom länet för att få synpunkter på organisation, materielfrågor, brandstationsbyggnader m. m.

Vi får i detta sammanhang inte glömma den på varje årsmöte förekommande materieldemonstrationen, som jag uppskattar mycket.

Fråga 5. Jag tycker, att det är mycket fördelaktigt att köpingen har övertagit hela ansvaret för brandförsvaret. Det har blivit enhetligare bestämmelser och större anslag till nyanskaffning har beviljats. Industrin såg betydligt hårdare till den ekonomiska sidan.

Bild 3.

Slutligen får brandchefen *Folke Ohlsson* i Askersund framlägga sina synpunkter.

Fråga 1. Motorsprutkontrollen är mycket bra. Om kontrollen kunde göras med tätare tidsintervall, vore det ännu bättre.

Fråga 2. Det är en mycket god hjälp för mig, att med konsumenten få diskutera de problem, som äro mest påträngande. Det kan vara organisatoriska frågor eller frågor avseende inköp av materiel, som det är välbehövligt att få fackmannens synpunkter på.

Fråga 3. De brandmän, som jag skickat till motorsprutskötarkurserna ha vid hemkomsten fått redogöra för de inhämtade kunskaperna. Jag har då kommit till den uppfattningen, att motorsprutskötarkurserna äro mycket bra och fylla en stor uppgift.

Jag har en bestämd känsla av, att övningarna

Bild 4. Frövi nya brand- och polisstation.

Besiktning av ålderdomshem och barnavårdsanstalter inom Örebro län

I januari i år framlade förste länsnotarie Arne Beskow en redogörelse för huvudsakliga åtgärder i anledning av en under år 1955 verkställd särskild brandbesiktning av ålderdomshem och barnavårdsanstalter inom Örebro län. Då redogörelsen torde vara av allmänt intresse införes den i obeskuret skick.

”Undersökningen omfattade i princip samtliga ålderdomshem och barnavårdsanstalter i Örebro län. Undantag gjordes dock dels för vissa anstaltsbyggnader, som blott helt kort tid fortfarande beräknades komma att användas för ifrågavarande ändamål, dels ock för vissa anstalter, som eljest vid ungefär samma tid gjorts till föremål för kvalificerad brandinspektion. 49 ålderdomshem med 74 byggnader samt 36 barnavårdsanstalter med 69 byggnader undersöktes vid brandbesiktningarna. Barnavårdsanstalterna utgjordes av 3 barnhem och 33 barnkolonier. Av byggnaderna tillhörande ålderdomshemmen resp. barnavårdsanstalterna voro 61 resp. 66 uppförda av trä. Endast i 16 av ålderdomshemsbyggnaderna och 2 av barnavårdsbyggnaderna voro alla inre vägg- och taktytor försedda med brandhärdig beklädnad. Det stora flertalet byggnader voro således uppförda av brandfarligt material. Såsom statens brandsinspektion anfört i sina meddelande 1956:7 synes det önskvärt, att samtliga inre vägg- och taktytor förses med minst brandhärdig beklädnad. Med hänsyn till att dylik beklädnad i många fall skulle bli mycket

dyrbar har länsstyrelsen emellertid som regel ej ansett sig kunna kräva att dylik omedelbart kommer till stånd utan för närvarande endast påyrkat att brandhärdig beklädnad anbringas senast i samband med nästkommande reparation eller ombyggnad. Masonit-, träfiberplattor och dylikt få således i fortsättningen ej komma till användning som vägg- eller takbeklädnad vid reparation eller omändringar av ifrågavarande byggnader. Det är länsstyrelsens förhoppning, att huvudmännen för anstalterna så snart som möjligt söka förbättra brandskyddet genom att successivt förse byggnaderna med dylik beklädnad. Länsstyrelsen har emellertid som regel påfordrat, att undersidan av trappor snarast förses med minst brandhärdig beklädnad.

Av vårdtagarna vid ålderdomshemmen i Örebro län voro vid besiktningen cirka 350 förlagda i bottenvåningen och ungefär lika många i andra våningen i träbyggnader. Motsvarande siffror för barnavårdsanstalterna voro cirka 850 i bottenvåningen och cirka 400 i andra våningen. Inga vårdtagare voro förlagda högre upp än i andra våningen i träbyggnader. I detta sammanhang må omnämnas, att en av orsakerna till att länsstyrelsen tog initiativ till ifrågavarande undersökning var den, att barn vid två barnkolonier voro förlagda i tredje våningen i trähus. Då länsstyrelsen ej ansåg sig kunna godtaga ett dylikt förhållande, nedlades den ena kolonien, medan barnantalet på den andra minskades till följd

som bedrivs vid en sådan här borganbrandkår går för mycket i de ”gamla spåren”. Det blir alldeles för små variationer, beroende på att instruktörernas uppfinningsförmåga är otillräcklig. Därför vore det synnerligen önskvärt med en kortare instruktörskurs för brandbefäl- och instruktörerna med syfte att ge dessa nya synpunkter på uppläggning och genomförande av övningar.

Askersund är Sveriges sjätte stad vad yttnehållet beträffar, och därför föreligger det ett stort behov av att få flera brandsynförrättare utbildade. Kurser av detta slag borde anordnas i större utsträckning. Det vore också välbehövligt om vi, som har genomgått en sådan kurs tidigare, hade möjlighet att få genomgå en repetitionskurs.

Fråga 4. Den genomgång av nyutkomna förordningar, anvisningar m. m., som kommer årsmötesdeltagarna till del, tycker jag är av mycket stort värde. Det vore också synnerligen önskvärt, om brandbefäl av alla kategorier kunde träffas oftare för att diskutera diverse problem inom yrket. För att så många som möjligt skulle kunna närvara borde dessa sammankomster förläggas till kvällarna.

Fråga 5. Det allt överskuggande problemet är här det stora behovet av en ny brandstation.

Jag vill passa på att tala om, att jag har för avsikt att organisera en pojkbbrandkår. Kanske jag på så sätt kan vidga intresset för brandförsvaret i vår stad.

C. Annhammar.

av att länsstyrelsen med hänsyn till brandrisken ej ansåg sig kunna tillåta att barn vistas i tredje våningen. Den byggnad, som använts av den koloni som nedlades, brann för övrigt ned ett par år senare.

I ett ganska stort antal fall har förläggningen av mera stadigvarande sängliggande sjuka eller andra vårdtagare, vilka voro mindre rörliga, flyttats från andra våningen till bottenvåningen för att öka möjligheten att få ut dem från anstalterna vid en eventuell eldsvåda. Vid ett ålderdomshem flyttades till exempel en kronikeravdelning från andra våningen till bottenvåningen. Vidare har i många fall i sagda syfte personalrum i bottenvåningen omändrats till rum för vårdtagare, medan personalen i stället fått flytta upp i andra våningen.

Den fråga, som länsstyrelsen vid undersökningen särskilt fäst uppmärksamhet vid, har emellertid varit *utrymningsvägarna*. Största faran vid eldsvådor å anstalter synes nämligen ligga däri, att vårdtagarna redan under ett tidigt stadium av en eldsvåda bliva inestängda på sina rum av rök eller eld. Länsstyrelsen har därför sökt åstadkomma att från varje sovrum, samlingsrum och liknande skall finnas minst två från varandra oberoende utrymningsvägar. I bottenvåningen har därvid fönstren som regel kunnat godtagas som utrymningsväg. I en del fall har emellertid med hänsyn till att fönstren legat högt i förhållande till marken särskilda utrymningstrappor eller liknande anordningar ansetts böra anordnas även från bottenvåningen. I en del fall hava fönstren vidare varit så små eller så belägna att de måste ändras för att kunna godtagas som utrymningsväg. Som ledning för bestämmande av minimimåten för fönstren synes lämpligen 16 § hotellstadgan kunna tjäna. Enligt sagda paragraf kräves att fönstren hava en storlek av minst $1 \times 0,5$ meter och att, om fönster är avdelat med losholtz eller post, avdelad del skall hålla minst nämnda mått.

I de flesta anstaltsbyggnaderna med två våningar finnes blott en "inre trappuppgång". Beträffande en hel del av byggnaderna funnos dessutom vid besiktningstillfället särskilda brandstegar eller brandlinor. Brandstegar och brandlinor måste emellertid som regel anses vara av föga värde som reservutgång å ålderdomshem. Å barnvårdsanstalter, synas de ej heller lämpliga, åtminstone då det är fråga om småbarn eller om utrymningsvägen skall användas av ett större antal barn. Länsstyrelsen har därför endast i sällsynta undantagsfall ansett sig kunna godkänna brandstegar som utrymningsväg å ifrågasvarande slag av anstalter. Länsstyrelsen har i stället ansett nödtrappor böra anordnas, varvid länsstyrelsen efter samråd med länsbrandinspektören till led-

ning för huvudmännen meddelat följande anvisningar.

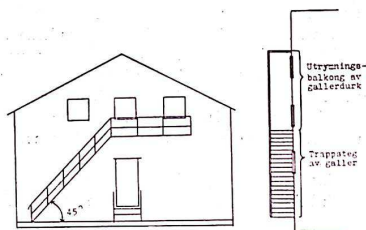
"Nödtrappor böra anbringas i anslutning till befintlig balkong och dylikt, därest så kan ske. I annat fall bör nödbalkong anordnas.

Särskilt beträffande anstalter, vilka användas vintertid, synes det lämpligt att trappor och eventuella vilplan utföras av galler, som släpper igenom snö och regnvatten (t. ex. liknande dem som användas för fotskrapor).

Balkonger och trappor skola vara försedda med skyddsräcken av minst cirka 90 cm höjd, vilka t. ex. genom trädnät eller tättsittande järnstänger böra anordnas så att en person ej kan falla igenom det samma. Räcken skola hava slutna ändar.

Trappas lutning bör ej utom i särskilda undantagsfall överstiga 45° . Nödbalkongers och trappors fria bredd bör vara minst 50 cm.

Trappa bör icke passera fönsteröppning om så är möjligt. Såsom exempel anges här nedan huru ifrågasvarande problem lösts vid en anstalt i länet. (Ibland kan det vara lämpligt att låta trappan vrida vid ett hörn av huset, eventuellt med ett vilplan i själva hörnet.)"

För att få relativt tillfredsställande utrymningsvägar har det funnits nödigt, att å länets ålderdomshem och barnvårdsanstalter anordna eller omändra icke mindre än cirka 65 nödtrappor antingen i anslutning till befintliga balkonger eller ock till nyanordnade nödbalkonger.

För att förhindra att rök och eld vid brand i bottenvåningarna så gott som omedelbart tränger upp till övervåningarnas korridorer och andra förbindelsevägar och därigenom hindrar vårdtagarna att komma från sina rum till nödtrappor och andra utrymningsvägar; har i en mängd fall dörrpartier (rökslussar) måste anordnas vid de inre trappuppgångarna eller i några fall anordnades i övervåningarna. Dörrpartierna jämte dörrarna, vilka skola vara självstängande och utgående eller balansdörrar, skola enligt länsstyrelsens mening hava minst samma

motståndsförmåga mot brand som massiva trädörrar med 40 mm tjocka ramstycken och 25 mm tjocka fyllningar. Några fönster i dörrpartierna eller dörrarna ha därför som regel ej ansetts kunna medgivnas. I några fall har det emellertid ansetts nödvändigt att medge fönster i ifrågakvarande dörrar eller dörrpartier för att överhuvudtaget få dagsljus till korridorer eller andra utrymmen i andra våningen. I dylika fall har emellertid ej vanliga fönsterrutor kunnat godkännas utan har föreskrivits, att fönstren skola hava minst samma motståndskraft mot värme och stötar som 6 mm armerat trådglas. För att dörrpartierna skola tjäna sitt ändamål bör å dörrarna anbringas anslag, att de ur brandskydds synpunkt ej få lämnas öppna, och det är angeläget att huvudmännen emellanåt kontrollerar att bestämmelserna efterlevas.

I de fall röksluss eller rökavskiljande dörr ej lämpligen kunnat anordnas vid trappuppgången mellan första och andra våningarna, hava som regel i stället nödrappor med tillhörande balkonger. Måst anbringas, så att man kunnat komma ut till dem genom fönster eller eventuellt balkongörr direkt från varje rum. Ibland har det därvid varit möjligt att likväl låta en nödrappa tjäna som reservutgång för flera rum genom att den balkong, från vilken nödrappan utgår, kan nås från två eller flera rum.

Tyvärr kan det ofta ej undvikas, att nödrappan och nödbalkongen verka störande på byggnadernas utseende. Länsstyrelsen har emellertid ansett frågan om vårdtagarnas säkerhet vara viktigast. Detta hindrar emellertid ej att det är angeläget, att nödrapporna och nödbalkongerna anordnas så att de ej störa byggnadernas utseende mera än nödigt. Som regel torde nödbalkongerna bliva minst märkbara, om de göras relativt stabila och utformas i likhet, med vanliga balkonger. Trapporna kunna vidare ibland åtminstone delvis döljas genom att de målas i byggnadernas färg. Ibland kan det också visa sig lämpligast att bygga ett enklare trapphus eller dylikt.

Därest ytterdörrar eller andra dörrar i utrymningsväg äro inåtgående eller utgöras av skjutdörrar föreligger risk för att dörrarna vid den panikartade utrymning, som kan uppstå vid en eldsvåda å ålderdomshem eller barnvårdsanstalt ej kunna öppnas, då flera personer samtidigt söka tränga sig ut. I en del fall har därför dörrar i utrymningsväg måst omändras så att de blivutåtgående eller eventuellt ändrats till balansdörrar. I detta sammanhang må nämnas att en anstaltsföreståndarinna meddelat, att hjälp till en vårdtagare fördröjts därigenom att vårdtagaren, som, då hon blivutillamående sökt taga sig ut från sitt rum, segnat ned omedelbart innanför den

inåtgående dörren till rummet och därvid kommit att ligga så, att dörren till rummet ej kunde öppnas förrän tidsödande åtgärder vidtagits.

Ledstänger i utrymningsvägar voro vid tiden för besiktningarna ofta försedda med fria ändrar, vilket medförde risk för att de fria ändarna skulle haka fast i kläderna på förbipasserande med ty åtföljande risk för olycksfall. Sagda risk synes särskilt stor vid den snabbutrymning, som ofta måste ske vid eldsvåda. Ledstängerna hava därför vid ett stort antal anstalter måst ändras så, att de fått slutna ändrar.

Vid en barnkoloni, som var förlagd till en särskilt brandfarlig tvåvåningsbyggnad befanns, att kostnaderna för anordnande av tillfredsställande utrymningsvägar skulle bliva så stora, att kolonistyrelsen i stället fann sig föranlåten att nedlägga barnkolonien.

Beträffande *eldstäder och rökgångar* skedde som regel vid annat tillfälle särskild besiktning av skorstensfejare, varvid ofta röktryckprov företogs. Besiktningarna gjorde emellertid även en utvändig besiktning av eldstäder och rökgångar. I en ålderdomshemsbyggnad med sju vårdtagare konstaterades därvid, att eldstäderna voro så bristfälliga, att fattigvårdsstyrelsens representanter och besiktningarna beslöt att omedelbart utrymma byggnaden och överflytta vårdtagarna till andra utrymmen. I en del pannrum voro taken ej försedda med åtminstone brandhårdig beklädnad eller voro pannrummen ej avstängda från andra lokaler med åtminstone brandhårdiga, tättslutande, självstängande dörrar. I de fall brister häruitinnan observerades vid de särskilda brandbesiktningarna påtalades givetvis detta.

Beträffande *brandredskap* har länsstyrelsen, med hänsyn till risken för att vederbörande ej skulle kunna använda kemiska eldsläckare eller att dessa ej skulle fungera i ett kritiskt ögonblick, ej ansett sig kunna godtaga enbart dylika. Med hänsyn till att det ibland kan vara svårt att snabbt nå alla utrymmen med tappkransslangar och att dessa ofta kunna sättas ur funktion vid strömavbrott och dylikt, har länsstyrelsen ej heller ansett sig kunna godtaga enbart tappkransslangar. Länsstyrelsen har därför som huvudregel ansett, att i varje byggnad borde finnas minst en pyttsspruta. Sagda pyttssprutor borde sedan efter bedömande från fall till fall kompletteras med kemiska eldsläckare, tappkransslangar o. s. v.

Det är angeläget att huvudmännen för anstalterna inse vikten av att pyttssprutorna alltid äro fyllda med vatten, så att de vid eldsvåda omedelbart kunna användas. Ofta kan det nämligen bero på sekunder om en brand skall kunna kvävas. Vid platserna för brandredskapen skola anslag med beteckningen

Larmrocken **BRAGE**

är framställd i samråd med brandmän och utmärker sig för följande egenskaper:

VARM. Tyg av slitstark impregnerad kommis i helylle.

VATTENTÄT. Inlägg av gummitaft över axlar och rygg.

GOD PASSFORM. Tillverkad i sportig, ledig och omtyckt modell, vilket ger plagget ökad användbarhet. Den finnes i de vanliga storlekarna.

BRAGE är en rejäl rock till lågt pris. **OBS!** Även larmbyxor av samma tyg i önskad modell.

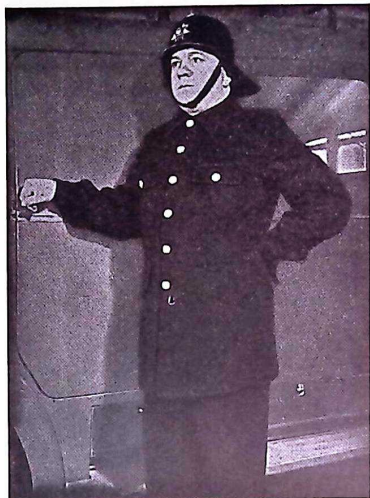
Provplagg sändes för påseende till varje brandkår utan någon som helst förbindelse eller köptvång.

OBS! Larmrocken tillverkas nu i 2 prislägen kr. 85:— resp. 75:—, Larmbyxor kr. 44:— resp. 38:—, Uniformsmössor, båtmodell kr. 12:50 per styck.

Tillverkas och försäljes av

Brage Petterssons Klädesindustri

Hjalm, Bergmans väg 168 ÖREBRO Tel. 12 21 48

**- Elektro -
Slangvattningssmaskin**

Nr 179 vilken bygger på över 30 års utvecklingsarbete är levererad bl. a. till:

ÖREBRO BRANDKÅR
GÖTEBORGS BRANDKÅR
SUNDSVALLS BRANDKÅR
KARLSTADS BRANDKÅR
LAXÅ BRANDKÅR

STRÄNGNÄS BRANDKÅR
PAJALA BRANDKÅR
MARINENS SKYDDSTJÄNSTSKOLA
KORSNÄS AB, GÄVLE

BEGÄR OFFERT

ZIEGLER   AWG   BAVARIA
då det gäller all slags brandmateriel

**EWERT WILHELMSSON
BRANDREDSKAP**

VAGNHÄRAD Tel. 29

STOCKHOLM SV, Ekensbergsvägen 58, Tel. 18 41 17

"Brandredskap" anbringas, så att de lätt hittas även av sådana som ej äro orienterade inom byggnaderna.

Även frågan om tillgång till vatten för brandkärrens eldstäckning undersöktes, varvid det ibland befanns nödigt att iordningställa platser för motor-sprutor och dylikt.

Beträffande brandalarmanordningar har städse föreskrivits, att vid telefonerna skall uppsättas anslag om hur brandkår och ambulans skall tillkallas. Länsstyrelsen har vidare framhållit önskvärdheten av att automatiskt brandalarm installeras. Som regel har länsstyrelsen emellertid ej ansett sig för närvarande böra direkt föreskriva anskaffande av automatiskt brandalarm men i flera fall har dylika anläggningar ändock anskaffats å ålderdomshemmen. Länsstyrelsen räknar med att dylika inom den närmaste framtiden kommer att anskaffas vid flertalet ålderdomshem och barnhem för att bereda vårdtagarna ökad trygghet mot brand. Med hänsyn till kostnaderna för anordnande av automatiskt brandalarm torde man däremot för närvarande ej kunna räkna med att dylika anläggningar allmänt skola anordnas vid barnkolonierna, vilka byggnader regelmässigt användas blott ett par månader under året. Det synes emellertid angeläget att automatiskt brandalarm kommer att anordnas åtminstone å de kolonier, där ett större antal barn äro förlagda i andra våningen.

Beträffande elektriska anläggningar har länsstyrelsen erinrat huvudmännen om föreskrifter i socialstyrelsens råd och anvisning om att sagda anläggningar minst vart tredje kalenderår skola revisionsbesiktigas genom besiktningsman, som är auktoriserad av svenska brandskyddsforeningens elektriska nämnd. I samband därmed har länsstyrelsen till-

ställt huvudmännen en förteckning å de besiktningsmän inom länet, vilka hava dylikt auktorisation. Länsstyrelsen har erfarit, att den av de auktoriserade besiktningsmännen verkställda besiktningen medfört, att en hel del brister å de elektriska anläggningarna måst avhjälpas, varför det synes angeläget att dylika besiktningar verkligen komma till stånd för att minska risken för eldsvådor å ålderdomshem och barnavårdsanstalter."

* * *

I ett tillägg till redogörelsen anges bl. a.:

"Länsstyrelsens slutliga beslut angående brandskyddet å varje särskild anstalt jämte avskrift av besiktningsprotokoll har tillställts bland annat brandchefen i respektive ort, som anmodats att vid kommande brandsyn tillse, att ifrågavarande åtgärder vidtagits på lämpligt sätt samt att om så ej är fallet överväga föreläggande enligt 12 § eller 15 § brandstadgan. Socialvårdskonsulenten resp. barnavårdsassistenten hava även erhållit ett exemplar av länsstyrelsens beslut samt besiktningsprotokoll för ålderdom vid kommande inspektioner av anstalterna."

Tur i oturen

Enligt dagspressen hade i en lägenhet i Washington husets fru häromdagen gått ut en stund men glömt ta ur strykjärnssladden. Järnet brände igenom strykbrådan och antände den, föll så ned på golvet och brände igenom det också och fortsatte ned i källaren, där järnet smälte ett vattenledningsrör av bly så att vattnet började spruta upp och släckte eldsvådan!

Se det var en lång sladd!!

Några leveranser under senaste tiden:
Borgholm — Gammelstad

BRANDBILAR

från

AB MOLIN & WESTBERG

Mäster Johansgatan 5, Malmö

Tel. 388 40

Tel. 97 59 12

Brandmannatävling

Den 31 mars 1957, en varm och solmättad vårsöndag, samlades eliten av nordvästra Skånes borgarbrandmän på Hälsingborgs brandstations gård för att mötas i ädel tävlan om titeln "Nordvästra Skånes bästa borgarbrandman".

51 personer hade hörsammat kallelsen vilket var inte enbart berodde på den förnämliga prissamlingen, som för segraren innebar bl. a. 5 dagars fri vistelse samt resa tur och retur Hamburg med besök på Hamburgs brandkår, utan väl mest hade sin grund i äran att erövrta den stolta titeln.

Tävlingen var upplagd på tidsschema, vilket innebar att 10 personer startade med 1 timmas mellanrum utom för det avslutande skriftliga kunskapsprovet, där samtliga deltagare lästes in i ett rum och avstängdes från yttervärlden i en halv timmas tid. Tävligen varade från kl. 0830 till kl. 1800. Grenarna voro:

- a) bilkörning med tankvagn i hindergård,
- b) backning med motorspruta samt angöring av en sugslangslängd,
- c) skiftning av bilhjul,
- d) slangkoppling med förbundna ögon,
- e) kunskapsfrågor.

Segraren utvaldes med hjälp av placeringssiffrorna.

Tävlingsglöden var enorm och det kämpades hårt och envist under glada tillrop från det stora antalet åskådare. Tävligen hade nämligen väckt stort intresse genom pressens livliga medverkan.

En mängd goda resultat noterades bl. a. skiftades ett tungt brandbilshjul på 2 min. 11 sek. av Älgelid, Viken, under det att medeltiden låg närmare 4 min. Tiden är bra, då under denna tid domkraft skulle placeras, bilen lyftas, muttrar och hjul plockas av, hjul påsättas, muttrar dras till och materielen återställas.

Bilkörningen gick över fyra hinder, slingerbana, körning över bilgrop, inkörning i garage samt backning in i garage och klarades av på 2 min. och 7 sek. under åsamkandet av 1 prick. Medeltalet prickar och tid var ungefär 3 min. och 20 prickar.

Koppling av fyra slangkopplingar dels sinsemellan, dels till grenrör och strålrör klarades av bästa man, K. G. Persson, Perstorp, på 30 sek. Medeltiden var 50 sek.

Tävlingsens största krxux var utan tvekan backningen med jeepen där tävlingsledaren var tvungen sätta en max-tid av 12 min. Backningen gick runt

två hörn och in i ett garage därefter angöring av motorsprutans ena slang. Bäste man här var E. Johansson, Kågeröd, som klarade av momentet på 3 min. och 31,6 sek. utan prickar under det att medeltalet hade mer än 5 min. i tid och en prickbelastning av c:a 20.

Kunskapsprovet, som var sist i programmet, var skriftligt och tillmättes samma värde som två av de andra grenarna. Det tillgick på så sätt att samtliga deltagare stängdes in i ett rum och därifrån fick de tio man i taget sätta sig i ett angränsande rum och förelades tio skriftliga frågor, vilka skulle besvaras huvudsakligast med ja, nej, eller understrykningar. Frågorna var helt lagda på det praktiska planet och undersökte om vederbörande visste, munstycksstorlekar, hur man gjorde vid slangdragning vid korsning av järnväg etc. Erik Eldh, Båstad, var den ende som klarade samtliga frågor och fick 40 poäng med placeringssiffran 1.

Tävlingsledningen var mycket belåten med tävligen i all synnerhet som cheferna från de deltagande kårerna samtliga vittnade om ett övningsintresse vid de senaste övningarna som var enormt och att den stora tävligen föregåtts på flera håll av utslagstävlingar inom varje kår innan den utsedde representanten korats och det var ju det som var meningen.

Tävlingen avslutades i brandstationens gymnastiksal där Skånska Brandkårsförbundets vice ordförande Oskar Andersson förrättade prisutdelningen biträdd av juryn länsbrandinspektör Folke Rosenberg och tävlingsledaren kretskonsulenten Olle Arvidson.

Brandförsvarsmål i Regeringsrätten 1953

13. (Dnr 267/1953 Inr.-dep.)

Ang. sotingstaxa.

Länsstyrelsen i Västerbottens län fastställde den 16/8 1922 en av stadsfullmäktige i Umeå den 19/5 1922 antagen sotingstaxa för staden. Sedan stadsfullmäktige den 3/7 1951 — i samband med att uppdrag lämnades stadens lönenämnd att framlägga förslag till ny sotingstaxa — beslutat, att de i 1922 års taxa angivna beloppen skulle för år 1951 höjas med 15 %, samt länsstyrelsen fastställt detta beslut, beslöt stadsfullmäktige den 15/2 1952, att berörda provisoriska förhöjning av sotingstaxan skulle äga tillämpning fr. o. m. den 1/1 1952 t. v., dock längst till den 1/7 1952. Sistnämnda beslut fastställdes av länsstyrelsen den 14/3 1952. Därefter beslöt stadsfullmäktige den 19/6 1952 att — med upphävande av sitt beslut den 19/5 1922 angående antagande av sotingstaxa — antaga viss ny sotingstaxa samt att å de i denna angivna priserna skulle utgå tillägg med 32 %, räknat fr. o. m. den 1/1 1952. Stadsfullmäktige upptog sedermera på förekommen anledning frågan till nytt övervägande och beslöt vid sammanträde den 15/5 1953 dels att antaga viss ny sotingstaxa för staden att gälla fr. o. m. den 1/1 1953, dels också att för år 1952 skulle gälla den av länsstyrelsen den 16/8 1922 fastställda sotingstaxan med tillägg av 32 %. Efter det sistnämnda beslut i vad det avsåg taxan för år 1952 underställts länsstyrelsens prövning, utlåt sig länsstyrelsen, resolution den 18/6 1953: Enär det icke kan anses lämpligt utfärda taxeforeskrifter av denna art, som skola tillämpas för så lång tid tillbaka som skulle bliva fallet enligt föreläggande taxa, finner länsstyrelsen underställda beslutet icke kunna fastställas. *Regeringsrätten: Regeringsrådet Strömberg* hemställde att, enär med hänsyn till vad i målet förekommit hinder för fastställelse av underställda beslutet icke kunde anses föreligga, Kungl. Maj:t måtte finna skäligt att med undanröjande av överklagade resolutionen visa målet åter till länsstyrelsen för ny behandling. *Regeringsrådet Klackenborg* hemställde, att Kungl. Maj:t måtte lämna be-

svären utan bifall. *Regeringsrådet Quensel* hemställde, att Kungl. Maj:t måtte — enär sådana omständigheter icke förekommit att det sådana antagas att ifrågavarande av stadsfullmäktige först år 1953 beslutade ändring av vad förut i vederbörlig ordning bestämts om taxan för de år 1952 utförda arbetena skulle, ändå att fastställelse av beslutet meddelades, bliva att tillämpa ifråga om betalning för dem — lämna besvärerna utan bifall. *Regeringsrådet Lundevall*, med vilken *regieringsrådet Kuylenstierna* var ense, utlåt sig: Enär stadsfullmäktiges den 15/2 1952 fattade, av länsstyrelsen den 14/3 1952 fastställda beslut om förhöjning av sotingstaxan med tillämpning fr. o. m. den 1/1 1952 t. v., dock längst till den 1/7 1952, måste så förstås, att genom detta beslut frågan om taxans innehåll slutligt avgjorts för den tid, under vilken taxehöjningen enligt beslutet skulle tillämpas, samt vid sådant förhållande stadsfullmäktige icke ägt att vid antagande av taxa, avsedd att gälla för tid därefter, förklara den nya taxan skola tillämpas även för den tid, vilket beslutet den 15/2 1952 avsett, hemställer jag, att Kungl. Maj:t måtte lämna besvärerna utan bifall. *Regeringsrätten* förordnade, att dess utlåtande skulle avfattas enligt den av regeringsrådet Lundevall uttalade, av regeringsrådet Kuylenstierna biträdda mening. — Vid målets förredragning inför *Kungl. Maj:t i statsrådet* den 15/1 1954 beslöts i enlighet med regeringsrättens utlåtande.

14. (Dnr 271/1953 Inr.-dep.)

Ang. föreläggande om vittlada brandskyddsåtgärd.

Enligt protokoll över en den 31/1 1953 förrättad brandsyn inom en *A. F. Ullholm* tillhörig byggnad med adressnr 14 vid Nya Vägen i Vänersborg, fann *synförrättaren*, att trängrök inkomme i byggnadens bottenlänghet genom ett där befintligt imrör, som vore anslutet till rökgången från tvättpannan i tvättstugan; och beslöt *synförrättaren* att imröret skulle senast den 15/2 1953 hava överförts till en av *synförrättaren* anvisad skorstenspipa. *Länsstyrelsen i Älvsborgs län*, där klaganden häröver anförde besvär

Vid prisutdelningen uttalades förhoppning om att tävlingen skulle bli årligen återkommande, en förhoppning som väl torde kunna infrias. Särskilt som massor av erfarenheter vanns under loppet av den nu genomförda tävlingen till båtнад för kommande liknande arrangemang. Bl. a. torde det vara till fördel att förlägga prisutdelningen till en bestämd tidpunkt, så att de tävlande slipper sitta och vänta efter avslutad tävling på sekretariatets uträkningar, vilka kan ta flera timmar. Idealiskt hade varit om man kunde förlägga tävlingen till samma dag som kretsarna har årsmöte och därmed vid en gemensam sammankomst haft prisutdelning. Ett annat bekymmer var åskådarna, vilka när antalet blir stort, är omöjliga att hålla på neutralt avstånd från de täv-

lande. Likaså bör grenarna väljas så att inte så mycket funktionärer erfordras, vilket fördryr genomförandet.

Som helhet kan dock fastslås att i stort sett gick arrangemanget bra och att de ord som sades vid prisutdelningen "det viktigaste är att deltaga" väl täcker de tävlandes åsikt och borgar för en fortsättning på arrangemanget.

Prislistan över de 5 bäst placerade:

1. R. Danielsson, Riseberga, plac.siffra 42.
2. K. G. Persson, Perstorp, plac.siffra 55.
3. E. Svensson, Ljungbyhed, plac.siffra 62.
4. Älgeld, Viken, plac.siffra 63.
5. A. Persson, Fleninge, plac.siffra 88.

Olle Arvidson.

med yrkande att klandrade beslutet icke skulle behöva föranleda någon åtgärd utan därmed få anstå i avvaktan på tillämnat införande av centralvärme i byggnaden, utslag den 14/4 1953, förklarade att länsstyrelsens lämnade klagandens berörda talan utan bifall och att det skulle åläggas klaganden att senast den 1/6 1953 hava ombesörjt, att imröret i botten-våningen överförs från den till tvättpannan anslutna rökgången till den av syneförrättern anvisade skorstenpipan. *Regeringsrätten*: ej ändring; dock att den tid, före vilken klaganden skulle hava verkställt den föreskrivna åtgärden, bestämdes till den 1/2 1954.

15. (Dnr 772/1953 Inr.-dep.)

Ang. föreliggande att vidtaga brandskyddsåtgärder.

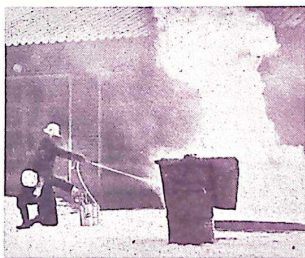
Enligt protokoll över den 16/9 1952 förträttad brandsyn inom *B. Ljung* tillhöriga fastigheten med adressnr 24 vid Grönfågelsgatan i Karlskoga beslöt *brandsyneförrättern*, att följande åtgärder skulle vara vidtagna senast den 1/11 1952: 1) Dörren i den nyuppsatta vägen mellan pannrum och kolförråd samt den därtill hörande karmen beklädes med asbest och plåt på båda sidor. 2) Nämnad dörr förses med automatisk stängare (fjäder) samt lås av sådan beskaffenhet, att dörren automatiskt kommer i låst läge, då den är stängd (sned låskolv). 3) Lampan i pannrummet förses med skyddskupa. 4) Den brandhårdiga beklädnaden av träväggarna utföres på sådant sätt, att oskyddat trä ej förefinnes på någon del av den mot pannrummet vettande sidan av vägen (tätning vid rörgenomförningar m. m.). 5) Till livräddningslinorna i 3:e våningen uppsatts krokar i omedelbar närhet av fönstren. I brandsynprotokollet lämnades därjämte vissa anvisningar beträffande beklädnaden av ovanstående dörr. Sedan klaganden anfört besvär över beslutet hos *länsstyrelsen i Orebro län*, fann länsstyrelsen enligt resolution den 24/11 1952 på anförda skäl sig icke kunna till prövning upptaga besvären, i vad desamma avsåge punkterna 1, 3 och 4 i brandsynprotokollet, samt utlät sig beträffande besvären i övrigt sålunda: Vad brandsyneförrättern under p. 5 i protokollet över den klandrade förrättningen föreskriver angående uppsättning av krokar skall stå fast, dock att den dag, före vilken arbetet skall vara utfört, bestämes till den 1/1 1953. Med ändring av vad som i samma protokoll föreskrivits under p. 2 angående automatisk dörrstängare föreskriver länsstyrelsen, att pannrumsdörren skall vara så anordnad, att densamma kan hållas stängd medelst med låskolv försett lås av konstruktion, som kan av brandchefen i Karlskoga godtagas. Arbetet skall vara utfört före den 1/1 1953. Sedan brandsyneförrättern vid efterbesiktning den 30/1 1953 funnit, att klaganden icke fullgjort sina skyldigheter jämlikt länsstyrelsens resolution, hemställde han, att länsstyrelsen måtte förelägga klaganden att vid lämpligt vite fullgöra densamma. Länsstyrelsen, beslut den 5/3 1953, förelade klaganden med stöd av 12 § brandstadgan att vid vite av 500 kr, senast den 1/7 1953 hava vidtagit de åtgärder, som vore angivna i brandsyneförrätterns protokoll den 16/9 1952, med ändring enligt länsstyrelsens resolution den 24/11 1952. *Regeringsrätten*: Enär, enligt vad i målet blivit upplyst, klaganden numera uppsatt krokar till livräddningslinorna i 3:e våningen, finner *regeringsrätten* besvären i denna del ej föranleda

Ännu ej prövad materiel:

Handskumeldsläckare

Vid en demonstration nyligen visades av AB Svenska Oljeraffinering handelsläckningsapparaten Liv-Vakt. Denna apparat har efter provningar vid Statens Provningsanstalt godkänts för lokaler, där brand kan befaras uppstå i eldfarlig olja, karbid m. m. samt för användning ombord på fartyg.

Pumpaggregatet, som laddat väger c:a 25 kg. och rymmer 15 l. vatten, är helt utfört i rostfritt stål med slang i plast. Det är en kombinerad vatten- och skumsläckare, där skum bildas genom att i två olika behållare slå två sorters pulver. Vid pumpning blandas de två blandningarna, varvid ett förnämligt skum bildas.

Skummet har god vidhäftningsförmåga och är i hög grad värmeisolerande. Pulvret tillverkas till stor del av svenska jordbruksprodukter och förvaras i paraffinerade burkar med praktiskt taget obegränsad lagringstid. Emellertid ruttar de organiska ämnen i pulvret så småningom. Ett konserveringsmedel har av denna anledning tillsatts och härigenom kan pulver som redan tilläts ett aggregat förvaras ca 1 år.

En fyllning av 15 l. vatten jämte en sats pulver alstrar c:a 100 l. skum.

A. H.

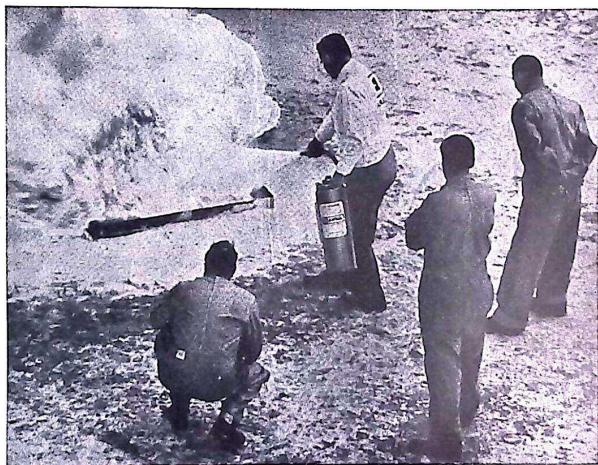
vidare yttranden. Vidkommande målet i övrigt finner *regeringsrätten* ej skäl göra annan ändring i länsstyrelsens beslut än att *regeringsrätten* förordnar, att lampan i pannrummet skall, vid stadgat vite, antingen förses med skyddskupa eller placeras på sådant sätt, som kan av brandchefen i staden godkännas; och bestämmer *regeringsrätten* den tid, då de i denna del av målet anmärkta bristfälligheter, vid fastställt vite, senast skola hava avhjälpits, till den 31/1 1954.

Stig G. Holmberg.

Oljebränderna ökar

Sätt säkerheten främst — tag **ANSUL**

PULVERDIMELDSLÄCKARE

Ett rätt handhavande av tillgänglig apparatur är naturligtvis en förutsättning för lyckad brandbekämpning. Det är naturligt att tränad personal effektivare kan utnyttja de stora möjligheter till snabbare och effektivare eldsläckning med mindre brandskador, som ANSUL pulverdimeldsläckare erbjuder.

Instruera och träna Eder personal med ANSUL pulverdimeldsläckare. Utan några specialverktyg laddar Ni själv om dem på några ögonblick med en omladdnings-sats från oss. ANSUL pulverdimeldsläckare är en kvalitetsprodukt, som bygger på 16 års kemisk och teknisk forskning.

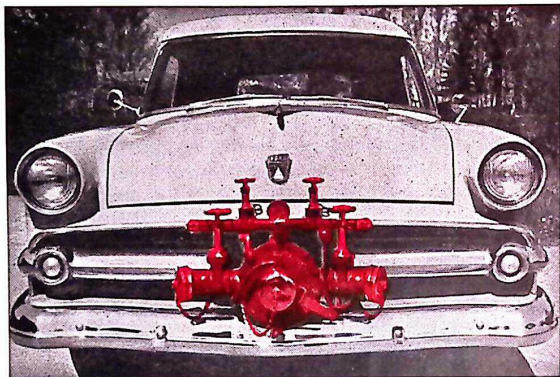
A K T I E B O L A G E T C A L M U S

Eriksbergsgatan 38

Telefoner 20 10 21, 20 10 32

STOCKHOLM Ö

Liten Frontpump - Centrifugalpump

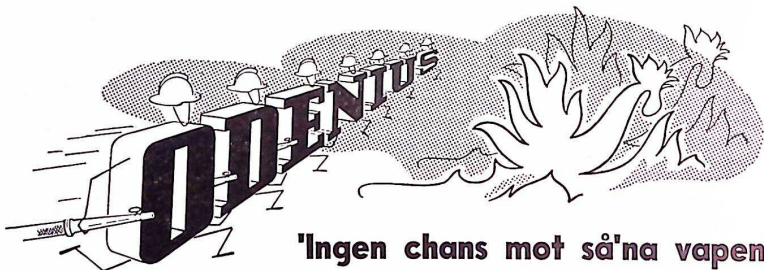

för
900 l/min vid
9 kg/cm² och
2000 motorvarv.

Med avgasevakuering och synkroniserad koppling (pat.) till motoraxeln.

Wilh. Rubergs Fabriks AB, Långebro

Tel. Kristianstad 101 74, 101 78, 162 78

'Ingen chans mot såna vapen'

Invändigt gummerad brandslang

NYHET! "SUPRA SYNTHETIC" helsyntetisk, av **"PARSCH's"** världsberömda tillverkning

RÖT- och MÖGELBESTÄNDIG

Såsom motståndskraftig mot vissa kemikalier, bensen och mineraloljor, rekommenderas slangen för Kemiska fabriker och Oljeraffinaderier m. fl.

Brandredskapsfirman

ODENIUS
AKTIEBOLAG

Box 350, Göteborg 1

Tel. 17 31 20

Protokoll från årsmötet 1957

Protokoll, fört vid Svenska Brandkårernas Riksförbunds ordinarie årsmöte den 13—14 juni 1957 i Falun.
Närvarande: Omkring 450 personer. Vid mötets offentliga del närvaro dessutom representanter för länsstyrelsen i Kopparbergs län, Falu stad, Danmark, England, Norge och USA, statliga verk och försäkringsinrättningar.

Torsdagen den 13 juni.
Enskilda årsmötet.

§ 1.

Utsågs direktör G. Gröndal och vice brandchef N. Körberg, Falun, att jämte ordföranden justera mötets protokoll.

§ 2.

Beslöts att vänta med fastställande av röstlängd till senare tidpunkt, om votering skulle behöva tillgripas.

§ 3.

Centralstyrelsens redogörelse för verksamheten år 1956 hade varit införd i tidskriften, varför årsmötet ansåg obehövt att uppläsa densamma. Redogörelsen lades med godkännande till handlingarna.

§ 4.

Revisionsberättelse för kalenderåret 1956 hade varit införd i tidskriften, varför årsmötet ansåg obehövt att uppläsa densamma. Ansvarsfrihet beviljades i enlighet med revisorernas förslag.

§ 5.

Till ledamöter i Centralstyrelsen omvaldes direktör E. Lindbohm, direktör S. Fryklund, brandchef N. Grönvall och rektor S. Hultqvist samt nyvaldes landshövding A. Nordenstam efter landshövding E. Mossberg, som av sagt sig.

Till suppleanter omvaldes brandstyrelseordföranden A. Melander och nyvaldes direktör A. Hilding efter direktör O. H. Appeltofft, som av sagt sig.

§ 6.

Till ordförande i Svenska Brandkårernas Riksförbund nyvaldes landshövding A. Nordenstam.

§ 7.

Till vice ordförande i Svenska Brandkårernas Riksförbund omvaldes direktör E. Lindbohm.

§ 8.

Såsom revisorer omvaldes direktör T. Wiktander, Linköping och direktör K.-H. Håkansson, Stockholm. Såsom revisorssuppleanter omvaldes direktör R. Jardvall, Nyköping och direktör A. Molin, Stockholm.

§ 9.

Beslöts, att medlemsavgift för år 1958 oförändrad skulle utgå med kr. 15:— för brandkår och brandkårsavdelning samt kr. 8:— för personlig medlem.

§ 10.

På Centralstyrelsens förslag utsågs enhälligt landshövding Eije Mossberg till hedersledamot i Svenska Brandkårernas Riksförbund.

Offentliga årsmötet.

§ 11.

På Svenska Brandkårernas Riksförbunds och Svenska Brandskyddsföreningens vägnar hälsade ordföranden inbjudna gäster och övriga deltagare välkomna till dessa organisationers gemensamma årsmöte.

§ 12.

Ordföranden överlämnade Svenska Brandkårernas Riksförbunds förtjänstmedalj i guld till brandmästare V. Sommar.

§ 13.

Vice ordföranden tackade landshövding Mossberg för den tid han fungerat som ordförande i Svenska Brandkårernas Riksförbund och överlämnade förbundets förtjänstmedalj i guld. Landshövding Mossberg framförde sitt tack för utmärkelsen.

§ 14.

Brandingenjör K. Brandsjö höll ett uppskattat föredrag över ämnet "Brandförvarssynpunkter på den moderna, automatiserade industrien", varefter följde diskussion.

§ 15.

På inbjudan av Falu stad intogs gemensam lunch på Stadshotellet i Falun.

§ 16.

Under huvudrubriken "En kommun inför inköp av nya brandfordon" höll brandchef N. Grönvall ett föredrag över ämnet "Brandstyrelsens och brandchefens bedömande" och ingenjör C.-G. Starck över ämnet "Några tekniska synpunkter på brandfordon". Båda föredragen uppskattades livligt och åtföljdes av diskussion.

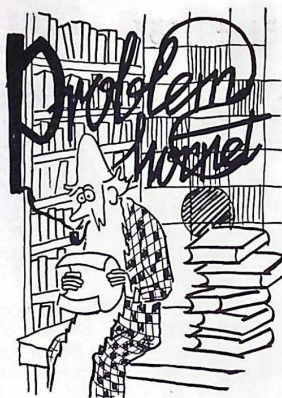
§ 17.

Visades den nyinspelade filmen "Brand i massan".

§ 18.

Intogo mötesdeltagarna gemensam middag på Grand Hotel i Falun.

Brandmästare V. Sommar frambar under middagen sitt tack för det utmärkelsetecken han tidigare under dagen fått mottaga.

Kan Du klara följande frågor?

- 1) Kan man släcka brand i magnesium eller magnesiumlegering med: a) vatten? b) skum? c) kolsyra? d) pulver? e) torr sand? Vad händer i de olika fallen?
- 2 a) Varför kan det vara farligt att använda vatten som släckningsmedel vid brand i exempelvis asfaltkokare eller i kärl med smått paraffin?
- 2 b) Använder man kolsyra eller pulver för att släcka en asfaltkokare händer det ofta att det blir återantändningar. Varför blir

Fredagen den 14 juni.

§ 19.

Nära 250 mötesdeltagare deltog i en bussutflykt, varvid Grycksbo Pappersbruk i Grycksbo och AB Elementhus i Mockfjärd besågs. Vidare intogs lunch på Hotell Lerdalshöjden i Rättvik och besågs den vackra utsikten runt Siljan. AB Elementhus bjöd deltagarna på förfriskningar och smörgåsar.

Som ovan
Arne Hegen

Justeras

§§ 1—15

Eije Mossberg

§§ 16—19

Einar Lindbohm

N. Körberg

G. Gröndal

det så och vad kan man göra för att förhindra sådana återantändningar?

Svar i nästa nummer.

Svar på frågorna i nr 8/57:

1) Det händer ibland att brandkären anlitas för att ta hand om uttrunnen syra (spruckna glasdamjanner o. d.). Hur bör man förfara? Är det några särskilda risker man bör beakta?

Svar: En syra kan oskadliggöras (eller dess skadeverkan kan hävas) på i huvudsak tre sätt: genom neutralisering, genom utspädning till en ofarlig koncentration samt genom uppsugning i ett poröst ämne och därefter borttransport. Vanligen användes ett par av metoderna samtidigt.

Neutralisering kan lämpligen ske med natriumbikarbonat (= pulver från pulver- eller pulverdimsläckare) eller krita. Även kalk, soda eller ammoniaklösning går att använda. Undantag: Ej ammoniak mot saltsyra ty då bildas en tjock vit rök av salmiak.

Utspädning sker med stora mängder vatten (exempelvis då ett syrakärl har spruckit utomhus). Undantag: Ej vatten mot koncentrerad svavelsyra, ty då utvecklas värme.

Uppsugning bör helst ske sedan syran neutraliserats. Använd endast torr sand. När sanden med syran förts ut till det fria skall den bortspolas med stora mängder vatten. Varning: Salpetersyra tillsammans med sågspån, jord eller andra organiska ämnen utvecklar nitroösa gaser, som är livsfarliga att inandas.

2) Vid en brand har man att välja mellan två uppställningsplatser för motorsprutan. Den ena ligger på avståndet 200 m från brandplatsen men pumpen kommer då att få en sughöjd på 6 m. Den andra uppställningsplatsen ligger på 250 m avstånd men här blir sughöjden bara 3 m. Vilken plats är att föredraga och varför?

Svar: Man bör välja den lägre sughöjden trots det större avståndet. Stor sughöjd bör undvikas av två skäl. Det ena är att kapaciteten sjunker något, särskilt när man vill ha stora vattenmängder. Det andra och viktigaste är att driftsäkerheten blir mindre. Följande exempel visar detta: Vid en samövning skulle tre motorsprutor pumpa vatten från en å. Man valde att ställa pumparna på en landsvägsbro (man vann då i tid och sparade samtidigt på personalen) trots att sughöjden blev ca 6 meter. Vid evakueringen visade det sig att endast en spruta fick upp vatten, de andra klickade trots långvarig evakuering. Man avbröt övningen, flyttade ner sprutorna till stranden så att sughöjden bara blev 1 m och startade på nytt. Nu gick alla tre pumparna utan svårighet. Vid en efterföljande kontroll visade det sig att evakueringspumpen på den ena sprutan till följd av slitage endast kunde klara 5 m:s sughöjd. På den andra sprutan var evakueringspumpen utan anmärkning men packningen till den ena tryckventilen var otät vilket medförde en tjuvläcka. Totala sughöjden blev därför endast 5,5 m. Ingendera sprutan kunde därför klara den relativt stora sughöjden vid bron.

Göran Bergström.

Statens Brandskola

Följande elever har med godkända betyg genomgått:

Brandmästarekurs kat. I. (4/2—6/6 1957)

Alfred Dalqvist, Östersund, Gunnar Aronsson, Örebro, Åke Danielsson, Eksjö, Martin Norling, Västerås, Thore Rydell, Stockholm, Harry Norén, Stockholm, Paul Lindholm, Stockholm, Per-Erik Kyring, Stockholm, Thure Fernström, Stockholm, Eric Trygg, Hälsingborg, Bo Jealmo, Nacka, Gösta Petersson, Motala, Olle Lundahl, Malmö, Bertil Alvland, Kristianstad, Dan Gradin, Kramfors, Erik Persson, Karlskoga, Karl-Gustav Engström, Kalmar, Gunnar Johansson, Huskvarna, Iwan Bjelkholm, Göteborg, Karl Alfred Österlund, Gävle, Gösta Bergkvist, Gävle, Curt A. Spångberg, Ängelholm, Tore Olsson, Borlänge.

Brandförmanskurs kat. I. (7/1—17/4 1957)

Göte Lundberg, Arvika, Gösta Jyrvall, Falköping, Nils E. Larsson, Gävle, Roland Lundberg, Göteborg, Gustav Sandström, Göteborg, Helge Göteborg, Karlskoga, Åke Stålbom, Karlstad, Rune Johansson, Kristianstad, Erik Jansson, Kristinehamn, Lennart Björn, Linköping, Johnåke Gympark, Malmö, Stig Strandh, Malmö, Inge Hagdahl, Motala, Sven Kedfors, Nyköping, Gunnar Karlsson, Solna, Kurt Nyman, Sundsvall, Roland Eriksson, Södertälje, Verner Wettersten, Södertälje, Sven Ekström, Uppsala, Ragnar Petersson, Västerås, Erik Petersson, Växjö, Anders Ehrenstråle, Örebro, Nils Fyhr, Örebro, Stig Hall, Malmö-Bulltofta.

Brandchefskurs kat. II. (11/2—22/3 1957)

Verner Jirnell, Falkenberg, Frej Lundberg, Göteborg, Artur Lundgren, Kallinge, Knut Lindkvist, Lindesberg, Erik Kallenberg, Malmö, Lennart Alfredsson, Nosaby, Sten Arvsjö, Nynäshamn, Owe Andersson, Orsa, Sture Karnstedt, Sollentuna, Sture Larsson, Stockholm, Levi Joh. Nikitin, Grythyttan, Tage Nilsson, Tingsryd, Arne Lager, Vaxholm, Yngve Karlsson, Vimmerby, Nils Nicander, Vimmerby, Johan Ragnar Johansson, Visträsk.

Brandmästare- och brandförmanskurs kat. II. (21/1—8/2 1957)

Bertil Jonsson, Delsbo, Åke Backlund, Djursholm, Anders Kjellberg, Filipstad, Karl Erik Lövgren, Filipstad, Stig Svensson, Filipstad, Sven-Olof Ahlm, Gislaved, Birger Andersson, Hjo, Bo Gunnar Holmström, Orsa, Åke Gustafsson, Stocksund, Kurt Kling-

Bemärkelsedagar

50 år.

23/10 Watz, B., v. brandchef, Fagersta.

40 år.

5/10 Öhrberg, G. L., brandchef, Lidköping.
10/10 Wikström, S., v. brandchef, Alingsås.

ström, Vaxholm, Bengt Karlsson, Ätvidaberg, Gösta Söderdahl, Ätvidaberg.

Instruktionskurs i vattendykartjänst. (13/5—18/5 1957)

Stig Lycke, Alingsås, Ingemar Knutsson, Eskilstuna, Karl Andersson, Huddinge, Bertil Carlström, Härnösand, Kurt Lindström, Kiruna, Sven Jansson, Kristinehamn, K. G. Blixt, Luleå, Erik Lennartsson, Mariestad, Sven Kedfors, Nyköping, Gunnar Högborg, Nässjö, Sven Johansson, Skövde, Rune Thorgren, Söderhamn, Rune Fredriksson, Trollhättan, Rune Gustavsson, Uddevalla, Lars Ekstedt, Vänersborg, Göte Bengtsson, Växjö.

Automatiskt Brandalarm A.-B.

SYSTEM TJEDER

Stockholm - Malmköping

AV FÖRSÄKRINGSBOLAGEN GODKÄND
ANLÄGGNINGSFIRMA I HÖGSTA
RABATTKLASS

MED AUTOMATISKT

BRANDALARM

kan liv och värden räddas

AUTOMATISKT BRANDALARM A.-B.

Huvudkontor och fabrik MALMKÖPING

Tel. 388 växel

Avd.-kontor Stockholm	Avd.-kontor Malmö	Service Station Göteborg	Service Station Norrköping
Tel. 32 08 88	Tel. 365 06	Tel. 4631 39	Tel. 267 11

Befattningen som

Brandchef

i Norrköping kungöres härmed till ansökan ledig.

Befattningen är placerad i lönegrad A 26. Hårtill utgår fria uniformspersedlar enligt särskilda bestämmelser. Pensionsavgifterna betalas av staden. Sökande, som för löneklassuppflyttning önskar tillgodoräkna sig tidigare tjänstgöring, skall meddela detta i ansökan.

Befattningshavaren är skyldig bebo anvisad tjänstebostad. För bostaden erlägges fastställd hyra, f. n. incl. bränsletillägg kr. 3.899: 86 per år. Sökanden är vidare skyldig ställa sig till efterrättelse gällande tjänste-, avlönings- och pensionsbestämmelser med de ändringar däri, som komma att beslutas.

Till Brandstyrelsen ställd ansökan åtföljd av åldersbetyg, meritförteckning och de övriga handlingar, sökanden önskar återopä samt på begäran läkarintyg, skall vara Norrköpings stads brandstyrelse tillhanda senast den 5 oktober 1957 kl. 12.00 under adress Brandkåren, Norrköping.

Norrköping den 3 september 1957.

Brandstyrelsen.

Brandmästare

En befattning som brandmästare vid Örebro stads brandkår kungöres härmed till ansökan ledig.

Kompetensfordringar enligt § 7 mom. 1 i brandstadgan eller motsvarande.

Särskild teknisk utbildning samt tjänstgöring som arbetsledare ge företräde till befattningen.

Befattningen är placerad i lönegrad 14 med en begynnelselönen av kr. 13.944: — och en slutlön av kr. 16.524: —. Beklädnadsersättning utgår enligt central överenskommelse. Samtliga pensionsavgifter erläggas av staden. Befattningshavare är, därest tjänstebostad anvisas, skyldig bebo densamma. Befattningen tillsättes med en uppsägningstid av tre månader och har den blivande befattningshavaren att ställa sig till efterrättelse bestämmelserna i stadens tjänste- och pensionsreglementen. Sökande, som för löneklassuppflyttning vill räkna sig tillgodoräkna tidigare, likvärdig sysselsättning, skall i ansökan ange detta.

Sökande skall efter anfordran kunna förete nöjaktigt läkarintyg enligt fastställt formulär.

Till Örebro Stads Drätselkammare ställd ansökan skall senast den 15/10 1957 vara ingiven till brandchefen i Örebro.

Örebro den 2 september 1957.

Örebro Stads Drätselkammare.

Rö, röare, röast

4:e-klassarna vid en skola har efter ett besök vid Karlstads brandkår skrivit uppsats om evenemanget. Här korta utdrag ur några uppsatser.

... och alla bilarna var röa men röast var brannsjärens ...

... I källaren fanns ett avklädningsrum där de fick klä av sej innan dom spela fotboll ...

... Sen gick vi till brandstationen, där vi fick se så mycket vi såg och lite till ...

... Ja, där fanns till och med ett bibliotek utan böcker ...

... När jag blir stor skall jag bli brand-soldat för då slipper jag torka disken ...

... Första gången jag fick se T. V. fick jag ingenting se ...

... På andra våningen fanns vilorum ...

... Då vi sett brandkåren gick vi och släckte törsten ...

... När vi åkte hem mädde jag illa och kräkades flera gånger. Jag tyckte resan var riktigt rolig ...

BRANDKÄRSTIDSKRIFT

Organ för Svenska Brandkärernas Riksförbund

Utkommer omkring den 15 varje månad

Prenumerationspris: 7: — kr/år. Vid samtidig beställning av minst 5 ex. = 5: — kr/år.

(Likvid sändes till Brandkärstidskrift, Jakobsgatan 14, Stockholm. Postgiro 48 70.)

Redaktör och ansvarig utgivare: t. f. Brandchef A. Ekberg, V. Promenaden 55, Norrköping. Tel. 293 70.

Annonschef: Förbundsdirektör A. Hegen, Jakobsgatan 14, Stockholm C. Tel. 10 50 25.

OBS! Annonssmanuskript måste vara annonschefen tillhanda senast den 20 i månaden före den, då annons önskas införd.